

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

**ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Όνοματεπώνυμο: Κωνσταντίνα Λαλιώτη

Μεσολόγγι, 2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

**ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Κωνσταντίνα Λαλιώτη

Επιβλέπουσα:
Παναγιώτα Βάθη-Σαράβα

Μεσολόγγι, 2020

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

UNIVERSITY OF PATRAS

**DEPARTMENT OF ADMINISTRATIVE SCIENCE AND
TECHNOLOGY**

MESOLOGGIO BUSINESS ADMINISTRATION

THESIS

Uses and abuses of the internet

Student Name: Konstantina Lalioti

Messolonghi, 2020

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοικήτικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αναμφίβολα, η χρήση του διαδικτύου γίνεται ολοένα και πιο σημαντική σε παγκόσμιο επίπεδο τα τελευταία χρόνια, διότι διευκολύνει την καθημερινότητα όλων σε προσωπικό, αλλά και σε επαγγελματικό επίπεδο. Το διαδίκτυο όχι μόνο παρέχει διευκολύνσεις στην επικοινωνία με άλλους ανθρώπους που βρίσκονται μακριά, αλλά και προσφέρει πολλές ευκολίες σε διάφορους τομείς.

Όμως, ο εθισμός στο διαδίκτυο αποτελεί ένα ανησυχητικό φαινόμενο καθώς περνούν τα χρόνια και γι' αυτό το λόγο, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη σημασία στις αιτίες που οδηγούν σε αυτόν και στις συνέπειες που έχει για να υπάρχει η απαραίτητη ενημέρωση και να μπορεί να περιοριστεί.

Ο σκοπός αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι αφού διευκρινιστεί η έννοια του διαδικτύου και μετά από μία συνοπτική αναδρομή στην ιστορία του τις τελευταίες δεκαετίες να παρουσιαστούν αναλυτικά οι θετικές και οι αρνητικές πτυχές του, οι χρήσεις και οι καταχρήσεις του.

Στο πρώτο κεφάλαιο, λοιπόν, πραγματοποιείται μία αναφορά γενικότερα στον ορισμό και στην έννοια του διαδικτύου κι επιπλέον γίνεται μια σύντομη ιστορική αναδρομή στην πορεία του από τη δεκαετία του '60 μέχρι σήμερα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο δίνεται έμφαση στις θετικές επιπτώσεις που έχει η χρήση του διαδικτύου πέρα από την επικοινωνία και σε διάφορους άλλους τομείς, όπως είναι το ηλεκτρονικό εμπόριο, το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ, η ψυχαγωγία, η εργασία και η εκπαιδευτική διαδικασία.

Το τρίτο κεφάλαιο της παρούσας πτυχιακής εργασίας αναφέρεται στις καταχρήσεις του διαδικτύου. Πιο συγκεκριμένα, αρχικά δίνεται έμφαση στη σημασία διαφύλαξης της προσωπικής ζωής και στη συνέχεια στα ψυχολογικά και σωματικά συμπτώματα που μπορούν να προκύψουν από την κατάχρηση του διαδικτύου. Έπειτα, γίνεται αναφορά στον εθισμό και την αποξένωση που μπορούν να προκληθούν από την υπερβολική χρήση του ίντερνετ, αλλά και στον αποπροσανατολισμό και τη σύγχυση που είναι δυνατό να προκύψουν λόγω υπερπληροφόρησης από το διαδίκτυο. Τέλος, στο κεφάλαιο αυτό γίνεται λόγος για το ηλεκτρονικό έγκλημα και τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό μέσω του διαδικτύου.

Το τέταρτο κεφάλαιο αποτελεί το ερευνητικό μέρος της πτυχιακής εργασίας. Πρώτα απ' όλα, γίνεται μια αναφορά γενικά στη μέθοδο δείγματος και στις τεχνικές ανάλυσης δεδομένων και

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

ακολουθεί η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας που είναι πρωτογενής και ποσοτική. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 75 φοιτητές Διοίκησης Επιχειρήσεων σχολών Διοίκησης και Οικονομίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας στους οποίους δόθηκε το ερωτηματολόγιο προς συμπλήρωση σε ηλεκτρονική μορφή και κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικά με τις χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου.

Λέξεις κλειδιά: Διαδίκτυο, χρήσεις ίντερνετ, εθισμός στο διαδίκτυο

ABSTRACT

Undoubtedly, the use of the internet has become more and more important worldwide in recent years, because it facilitates the daily life of everyone, both personally and professionally. The internet not only provides facilities for communicating with other people who are far away, but also offers many facilities in various fields.

However, internet addiction is a worrying phenomenon as the years go by and for this reason special attention should be paid to the causes that lead to it and the consequences that it has in order to have the necessary information and to be able to reduce it.

The purpose of this dissertation is to clarify the meaning of the internet and after a brief review of its history in recent decades to present in detail its positive and negative aspects, its uses and abuses.

In the first chapter, therefore, a reference is made in general to the definition and meaning of the internet and in addition there is a brief historical review of its course from the 60's until today.

The second chapter highlights the positive effects of using the internet in addition to communication and various other areas, such as e-commerce, e-marketing, entertainment, work and education.

The third chapter of this dissertation deals with internet abuse. More specifically, emphasis is placed first on the importance of safeguarding personal life and then on the psychological and physical symptoms that can result from internet abuse. Next, reference is made to the addiction and alienation that can be caused by overuse of the internet, but also to the disorientation and confusion that can arise due to over-information from the internet. Finally, this chapter discusses cybercrime and cyberbullying.

The fourth chapter is the research part of the dissertation. First of all, a general reference is made to the sampling method and data analysis techniques, followed by the presentation of the research results, which are primary and quantitative. The sample of the research consisted of 75 students of Business Administration of the Schools of Management and Economics of the Technological Educational Institution of Western Greece who were given the questionnaire to complete in electronic form and were asked to answer questions about the uses and abuses of the internet.

Keywords: Internet, internet uses, internet addiction

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	8
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	10
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	
1.1 Έννοια του διαδικτύου.....	15
1.2 Ιστορική αναδρομή διαδικτύου.....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	
2.1 Εφαρμογές του διαδικτύου στην οικονομία.....	24
2.2 Τηλεργασία-τηλεϊατρική.....	28
2.2.1 Η τηλεργασία ως απάντηση στην πανδημία.....	31
2.3 Εφαρμογές του διαδικτύου στην εκπαίδευση.....	35
2.3.1 Επείγουσα τηλεκπαίδευση την εποχή του κορωνοϊού.....	39
2.4 Εφαρμογές του διαδικτύου στην ψυχαγωγία.....	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	
3.1 Διαφύλαξη προσωπικής ζωής.....	45
3.2 Ψυχολογικά και σωματικά συμπτώματα από την κατάχρηση του διαδικτύου.....	47
3.3 Εθισμός και Αποξένωση.....	49
3.4 Αποπροσανατολισμός και σύγχυση λόγω υπερπληροφόρησης από το διαδίκτυο.....	51

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

3.5 Ηλεκτρονικό έγκλημα και ηλεκτρονικός εκφοβισμός μέσω του διαδικτύου.....52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

4.1 Μέθοδος δείγματος και τεχνικές ανάλυσης δεδομένων.....54

4.2 Συμπεράσματα έρευνας.....67

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....69

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....71

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....74

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Εικόνα 1. Υπηρεσίες του διαδικτύου παγκοσμίως.....	17
Εικόνα 2. Ιστορική αναδρομή διαδικτύου.....	20
Εικόνα 3: Ιστορική αναδρομή του διαδικτύου.....	21
Εικόνα 4: Χρήσεις ηλεκτρονικού μάρκετινγκ.....	27
Εικόνα 5: Τηλεργασία.....	30
Εικόνα 6: Τηλεκπαίδευση.....	36
Εικόνα 7: Facebook-Instagram: Δύο δημοφιλή κοινωνικά δίκτυα.....	43

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Ηλικία που ξεκίνησε η χρήση του διαδικτύου.....	56
Διάγραμμα 2: Πρώτη ηλεκτρονική συσκευή που έγινε χρήση του διαδικτύου.....	56
Διάγραμμα 3: Πού γίνεται κυρίως η χρήση διαδικτύου.....	57
Διάγραμμα 4: Συχνότητα χρήσης του διαδικτύου.....	57
Διάγραμμα 5: Διάρκεια παραμονής στο διαδίκτυο.....	58
Διάγραμμα 6: Συσκευή για τη σύνδεση στο διαδίκτυο.....	58
Διάγραμμα 7: Συνηθισμένη μηχανή αναζήτησης στο διαδίκτυο.....	59
Διάγραμμα 8: Συχνότητα χρήσης δραστηριοτήτων.....	59
Διάγραμμα 9: Πιο συχνή χρήση κοινωνικού δικτύου.....	61
Διάγραμμα 10: Παραμέληση δραστηριοτήτων λόγω χρήσης διαδικτύου.....	61
Διάγραμμα 11: Προβλήματα εθισμού με τη χρήση διαδικτύου.....	62
Διάγραμμα 12: Ενημέρωση για ασφάλεια στο διαδίκτυο.....	62
Διάγραμμα 13: Μπλοκάρισμα ανεπιθύμητων ιστοσελίδων στο διαδίκτυο.....	63
Διάγραμμα 14: Λήψη υβριστικών-απειλητικών μηνυμάτων στο διαδίκτυο.....	63
Διάγραμμα 15: Διαχωρισμός αληθινής από ψεύτικη πληροφορία στο διαδίκτυο.....	64
Διάγραμμα 16: Παραμέληση φίλων και οικογένειας λόγω χρήσης του διαδικτύου.....	64
Διάγραμμα 17: Ύπαρξη περισσότερων ψηφιακών φίλων από πραγματικούς.....	65
Διάγραμμα 18: Πλήγμα διαπροσωπικών σχέσεων λόγω υπερβολικής και συχνής χρήσης διαδικτύου.....	65

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Διάγραμμα 19: Φύλο.....	66
Διάγραμμα 20: Ηλικία.....	66
Διάγραμμα 21: Εργασία παράλληλα με σπουδές.....	67

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια η χρήση του διαδικτύου έχει παρουσιάσει ανοδική πορεία παγκοσμίως. Η συμβολή του είναι καθοριστική και αυτό κάνει την καθημερινότητα όλων μας πολύ πιο εύκολη τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο. Η ελεγχόμενη χρήση του διαδικτύου έχει εξαιρετικά οφέλη, αλλά όταν δε χρησιμοποιείται σωστά, γίνεται κατάχρησή του.

Αναμφισβήτητα, το διαδίκτυο αποτελεί ένα πολύ βασικό εργαλείο για την επικοινωνία με άλλους ανθρώπους σε οποιοδήποτε μέρος της γης κι αν βρίσκονται, για ψυχαγωγία, για εργασία, για εκπαίδευση κ.λ.π. Προσφέρει πολλές διευκολύνσεις σε πολλούς τομείς, αφού λόγοι χρήσης του διαδικτυακού χώρου μπορεί να είναι η αναζήτηση πληροφοριών για προϊόντα ή υπηρεσίες, η συμμετοχή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η πραγματοποίηση κλήσεων ή βίντεο-κλήσεων, η αποστολή μηνυμάτων και e-mail, τα παιχνίδια, η μουσική, οι ταινίες, η διαδικτυακή τηλεόραση και το ραδιόφωνο, η πραγματοποίηση τραπεζικών συναλλαγών, η χρήση υπηρεσιών για ταξίδια, η δημιουργία ιστοσελίδων, οι πωλήσεις αγαθών μέσω ηλεκτρονικών καταστημάτων κ.λ.π.

Όμως, όταν οι υπηρεσίες του διαδικτύου δε χρησιμοποιούνται με το σωστό τρόπο προκύπτουν αρνητικές συνέπειες. Ενδεχομένως να υπάρξει παραπληροφόρηση, ηλεκτρονική εγκληματικότητα, να παραβιαστούν προσωπικά δεδομένα ή ακόμα να προκύψει εθισμός στο διαδίκτυο. Η αλόγιστη χρήση του ίντερνετ μπορεί να οδηγήσει στην αποξένωση από την οικογένεια, τους συγγενείς, τους φίλους και αυτό να έχει ολέθριες συνέπειες για την προσωπική ζωή ενός ατόμου. Όταν κάποιος χρησιμοποιεί τόσο πολύ το διαδίκτυο σε καθημερινή βάση ώσπου να φτάνει σε σημείο να παραμελεί σημαντικές πτυχές της ζωής του είναι εθισμένος σε αυτό, πράγμα το οποίο ίσως και να αποτελεί μια ανεξέλεγκτη συμπεριφορά.

Για το λόγο ότι ο εθισμός στο διαδίκτυο ανησυχεί στις μέρες μας πολλούς κι έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια, θα πρέπει να εξετάζονται προσεχτικά οι λόγοι που ωθούν σε αυτόν και οι επιπτώσεις του, ώστε να παρθούν τα κατάλληλα μέτρα, να υπάρχει η απαραίτητη ενημέρωση και να ευαισθητοποιηθεί το κοινό.

Ο σκοπός αυτής της εργασίας είναι αφού διευκρινιστεί η έννοια του διαδικτύου και μετά από μία συνοπτική αναδρομή στην ιστορία του τις τελευταίες δεκαετίες να παρουσιαστούν αναλυτικά οι θετικές και οι αρνητικές πτυχές του, οι χρήσεις και οι καταχρήσεις του. Οι θετικές επιπτώσεις της χρήσης του διαδικτύου το καθιστούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας, στην ψυχαγωγία, στην εργασία, στην εκπαίδευση και σε άλλους τομείς, ενώ οι αρνητικές συνέπειες που προκαλούνται από την κατάχρησή του μπορούν να οδηγήσουν στην παραβίαση των προσωπικών

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

δεδομένων, στην απομόνωση και στον εθισμό του ατόμου, στον αποπροσανατολισμό και σύγχυσή του λόγω υπερπληροφόρησης από το διαδίκτυο, σε ψυχολογικά και σωματικά συμπτώματα από την κατάχρηση του διαδικτύου, στον εκφοβισμό μέσω του διαδικτύου κ.λ.π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1.1 Έννοια του διαδικτύου

Ο όρος διαδίκτυο προήλθε από τις λέξεις διασύνδεση δικτύων και αφορά ένα σύνολο υπολογιστών και δικτύων που είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους σε ένα παγκόσμιο δίκτυο για να επικοινωνούν και να μοιράζονται πληροφορίες. Στην αγγλική ορολογία η λέξη Internet προέρχεται από τις λέξεις International Network που σημαίνουν Διεθνές Δίκτυο Υπολογιστών.

Ο όρος Internet αναφέρεται στο πληροφοριακό παγκοσμίως που συνδέεται με ένα διεθνές σύστημα διευθύνσεων που στηρίζεται στο Internet Protocol (IP) ή στις μεταγενέστερες επεκτάσεις του, μπορεί να υποστηρίζει επικοινωνίες με τη χρήση του TCP/IP και παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου (Λεάνδρος, 2005).

Το διαδίκτυο αποτελείται από ένα σύνολο υπολογιστών που είναι συνδεδεμένοι μεταξύ τους για να δημιουργήσουν ένα σύστημα δικτύων. Δεν ανήκει σε κανέναν οργανισμό, αλλά αποτελεί παγκόσμια κοινωνία χρηστών που επικοινωνούν μεταξύ τους και κάνουν ανταλλαγή πληροφοριών. Η βασική αρχή λειτουργίας του είναι η ύπαρξη ενός συνόλου τυποποιημένων πρωτοκόλλων σύμφωνα με τα οποία οι συνδεδεμένοι υπολογιστές μπορούν να προχωρούν στην ανταλλαγή αρχείων και δεδομένων. Η μετάδοση των δεδομένων μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη χρήση τηλεφωνικών γραμμών, καλωδιακών δικτύων και δορυφορικών καναλιών (Λεάνδρος, 2005).

Οι πιο σημαντικοί λόγοι ύπαρξης ενός δικτύου είναι η επικοινωνία μεταξύ των χρηστών των υπολογιστών και η χρήση υπηρεσιών που προσφέρει κάποιος υπολογιστής του δικτύου από απόσταση. Το πρωτόκολλο δικτύωσης είναι πολλοί κανόνες μαζί που προσδιορίζουν τον τρόπο που επικοινωνούν μεταξύ τους οι υπολογιστές του δικτύου. Οι τρεις τοπολογίες, δηλαδή φυσικές διατάξεις των συνδέσεων του δικτύου είναι ο αστέρας που υπάρχει ένας κεντρικός υπολογιστής και εν συνεχεία σε αυτόν συνδέονται όλοι οι υπόλοιποι υπολογιστές του δικτύου, ο δακτύλιος που όλοι οι υπολογιστές είναι συνδεδεμένοι σε έναν πλήρη κλειστό δακτύλιο και ο διάυλος που όλοι οι υπολογιστές είναι συνδεδεμένοι κατά μήκος ενός κεντρικού αγωγού.

Επίσης, τα δίκτυα διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με το εύρος της περιοχής που καλύπτεται. Η πρώτη κατηγορία είναι τα Τοπικά Δίκτυα (Local Area Network - LAN) που συνδέουν υπολογιστές που βρίσκονται στο ίδιο ή σε γειτονικά κτίρια, δηλαδή σε πολύ μικρές αποστάσεις, η δεύτερη κατηγορία είναι τα Δίκτυα Μητροπολιτικής Περιοχής (Metropolitan Area

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Network - MAN) μέσω των οποίων συνδέονται υπολογιστές, οι οποίοι βρίσκονται σε διαφορετικά σημεία της ίδιας πόλης, δηλαδή απέχουν μεταξύ τους μεσαίες αποστάσεις και η τρίτη κατηγορία είναι τα Δίκτυα Ευρείας Περιοχής (Wide Area Network - WAN) με υπολογιστές που βρίσκονται σε διαφορετικές πόλεις, δηλαδή απέχουν μεταξύ τους μεγάλες αποστάσεις (Φιλιππάκης, 2000).

Τα κύρια χαρακτηριστικά του Internet είναι ότι μπορούν να συνδέουν υπολογιστές διαφορετικού τύπου. Με άλλα λόγια, συντελεί στη σύνδεση υπολογιστών που είναι δυνατό να διαφέρουν ως προς την αρχιτεκτονική του υλικού, το λειτουργικό σύστημα τους, καθώς και το πρωτόκολλο δικτύωσης στο τοπικό τους δίκτυο. Πρόκειται για μια τεράστια ευελιξία που παρέχεται σε παγκόσμιο επίπεδο τις τελευταίες δεκαετίες.

Επίσης, το Internet είναι αυτοδιαχειριζόμενο, υπό την έννοια ότι δεν υπάρχει κεντρικός οργανισμός που να παίρνει αποφάσεις σχετικά με τις πληροφορίες που διακινούνται και τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους διάφορους υπολογιστές. Όλα τα μικρότερα δίκτυα που το αποτελούν είναι αυτόνομα και συνάμα ακριβώς το ίδιο υπεύθυνα για το είδος των πληροφοριών που διακινούν και τις υπηρεσίες που προσφέρονται.

Κυρίαρχο χαρακτηριστικό της εικονικής πραγματικότητας του διαδικτυακού χώρου είναι η συνύπαρξη εκατομμυρίων χρηστών από όλο τον κόσμο. Οι χρήστες είναι απλοί πολίτες που συνδέονται από τα σπίτια τους, στελέχη επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για προσωπικούς λόγους ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της επιχειρηματικής μονάδας, όπου εργάζονται. Βέβαια, υπάρχουν και οι επιχειρήσεις που σκοπός της ίδρυσής τους είναι η κάλυψη αναγκών που έχουν προκύψει στο νέο περιβάλλον του κυβερνοχώρου.

Το Διαδίκτυο αποτελεί ένα παγκόσμιο σύστημα υπολογιστών και δικτύων που είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους. Αναμφίβολα, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας που η ισχύς του μεγαλώνει ανεξέλεγκτα. Είναι μία πηγή που παρέχει απεριόριστο πληροφοριακό υλικό σε πάρα πολλούς χρήστες.

Οι εφαρμογές του διαδικτύου δεν είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους, αλλά συνδέονται. Το ίντερνετ αποτελεί μια πλατφόρμα με περίπλοκο χαρακτήρα, γι' αυτό το λόγο απαιτείται ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των κατάλληλων εργαλείων. Είναι η γλώσσα που χρησιμοποιούν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ώστε να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. Είναι η γλώσσα που χρησιμοποιούν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ένα παγκόσμιο δίκτυο που συνδέει εθνικά και διεθνή δίκτυα για την ανταλλαγή πληροφορίας μέσω δεδομένων, φωνής, εικόνας κ.λ.π. (Αρσένης, 2010, Stringer, 2005).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Στη σύγχρονη εποχή το διαδίκτυο χρησιμεύει στην επικοινωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων χρηστών σε οποιοδήποτε μέρος κι αν βρίσκονται μέσα σε ελάχιστο χρόνο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που στέλνονται από έναν αποστολέα σε έναν παραλήπτη ή με την ηλεκτρονική συνομιλία, η οποία είναι μια μορφή επικοινωνίας κατά την οποία επικοινωνούν οι χρήστες μεταξύ τους γράφοντας ταυτόχρονα σε ένα παράθυρο επικοινωνίας ή μιλώντας με τη βοήθεια μια κάμερας (Rajashekar, 2004).

Η χρήση του διαδικτύου είναι σημαντική, αφού η δυνατότητα πολλών χρήσεων του το καθιστούν ως το πιο πολύτιμο εργαλείο της ζωής ενός ατόμου. Καθημερινά υπάρχουν πάρα πολλά δημοσιεύματα που προστίθενται και έχει γίνει πλέον η ισχυρότερη πηγή πληροφοριών. Το σύνολο των ιστοσελίδων αποτελεί τον παγκόσμιο ιστό και ορισμένες από τις πιο βασικές υπηρεσίες που μας παρέχονται μέσω του διαδικτύου είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, η συνομιλία, η τηλεδιάσκεψη, καθώς και οι ομάδες συζητήσεων, προκειμένου να καλύπτεται η επικοινωνία με ανθρώπους σε διάφορα μέρη παγκοσμίως. Πολλές επιχειρήσεις και οργανισμοί διαθέτουν πληθώρα ιστοσελίδων που συνδέονται μεταξύ τους και αποτελούν έναν ιστοχώρο (Rajashekar, 2004).

Εικόνα 1: Υπηρεσίες του διαδικτύου παγκοσμίως

Η αναζήτηση και η εύρεση των χρήσιμων πληροφοριών γίνεται μέσω προγραμμάτων λογισμικού που επιτρέπουν την πρόσβαση στο διαδίκτυο και ονομάζονται web browsers. Με τη βοήθειά τους ο χρήστης μπορεί να περιηγηθεί στο διαδίκτυο, να αναζητήσει πηγές και να ενημερωθεί για κάθε ζήτημα που τον ενδιαφέρει. Τέλος, μια άλλη πολύ σημαντική λειτουργία που προσφέρεται μέσω της χρήσης του διαδικτύου είναι η μεταφορά δεδομένων. Τα μεγάλα αρχεία

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

εύκολα αποστέλλονται από τον έναν χρήστη στον άλλο, όπως παρομοίως μπορούν να αποσταλούν βίντεο και δεδομένα ήχου (Κούρτη, 2003).

Η κοινωνική δικτύωση είναι κομμάτι της καθημερινότητας πολλών και στόχος είναι η δημιουργία μιας διαδικτυακής παγκόσμιας κοινότητας που θέλουν να επικοινωνήσουν και να αλληλεπιδράσουν. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προσφέρουν ταχύτητα, αμεσότητα με την απουσία φυσικής παρουσίας. Έχουν κερδίσει μεγάλη αναγνωρισιμότητα, αφού πλέον οι περισσότεροι άνθρωποι είναι μέλη σε μία τουλάχιστον διαδικτυακή κοινωνική ομάδα (facebook, instagram, twitter κ.λ.π.). Άλλοι αφιερώνουν λιγότερο και άλλοι περισσότερο χρόνο για να διαβάσουν τις αγαπημένες τους σελίδες, να παίξουν παιχνίδια ή να επικοινωνήσουν με διαδικτυακούς φίλους. Το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προσφέρουν τη δυνατότητα ανάπτυξης επικοινωνίας στους νέους και τους δίνεται η δυνατότητα να κοινωνικοποιηθούν. Μέσω των συνομιλιών οι έφηβοι έρχονται σε επαφή με άτομα διαφορετικών απόψεων (Μαρκασιώτης, 2007).

Επιπλέον, οι εργασίες γίνονται πιο εύκολες και πιο απλές μέσα σε λίγα μόνο λεπτά. Για πολλές επιχειρήσεις, τραπεζικά ιδρύματα και άλλους χώρους εργασίας το διαδίκτυο αποτελεί βασικό εργαλείο, ώστε να πραγματοποιούνται με μεγάλη ταχύτητα και χωρίς κίνδυνο διάφορες συναλλαγές. Μάλιστα, το διαδίκτυο δίνει τη δυνατότητα σε ορισμένα άτομα να εργάζονται και από το σπίτι. Η εργασία μέσω Internet σημαίνει ότι δεν υπάρχει η ανάγκη φυσικής παρουσίας σε κάποιον συγκεκριμένο χώρο εργασίας, άρα οι εργαζόμενοι δεν χάνουν χρόνο στις μετακινήσεις.

Η συμβολή του είναι σημαντική και στην εκπαίδευση, αφού προσφέρει πολλές πληροφορίες σε εκπαιδευτικούς και σπουδαστές. Αναμφίβολα, οι ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες είναι βασικό εργαλείο για όσους ψάχνουν επιστημονικό πληροφοριακό υλικό και επιθυμούν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους. Οι γνώσεις που αποκτούν τα νέα παιδιά και οι έφηβοι μέσω αναζητήσεων και μέσω της ανάγνωσης άρθρων ή επιστημονικών πηγών τους δίνουν κίνητρο να ενημερωθούν (Leiner et al., 2009).

Εκτός από τις παραπάνω θετικές πτυχές του διαδικτύου υπάρχουν και οι αρνητικές επιπτώσεις του. Υπάρχει ο κίνδυνος να περνάει κανείς πολλές ώρες την ημέρα στο διαδίκτυο και να δημιουργείται μια αναπόφευκτη εξάρτηση. Είναι δυνατό να προκαλέσει εσωστρέφεια και να μας αποξενώσει, αφού δεν υπάρχει η άμεση επαφή με φίλους, συγγενείς, γνωστούς κ.λ.π.

Οι αρνητικές συνέπειες από τα διαδικτυακά παιχνίδια είναι πάρα πολλές, αλλά η πιο βασική είναι ο εθισμός και κυρίως για τα άτομα παιδικής και εφηβικής ηλικίας. Όταν κάποιος νέος έχει εθιστεί στα παιχνίδια μέσω διαδικτύου παραμελεί τα μαθήματά του και τις σχολικές

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

δραστηριότητές του, είναι νευρικός, δεν είναι συνεργάσιμος και δεν του αρέσουν τα ομαδικά παιχνίδια, αμελεί τις υποχρεώσεις απέναντι στο οικογενειακό, σχολικό και φιλικό περιβάλλον και αμελεί το ίδιο του τον εαυτό (Σφακιανάκης κ.ά., 2012).

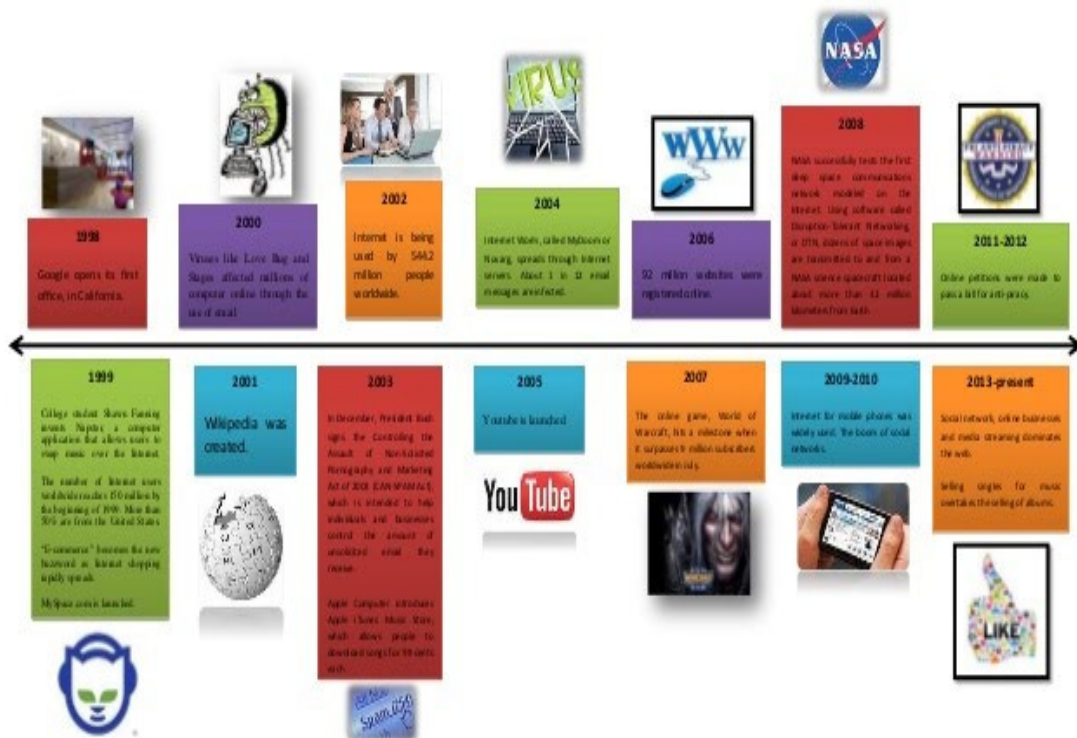
Είναι γεγονός ότι το διαδίκτυο είναι δυνατό να μας διευκολύνει στην καθημερινότητά μας με πολλούς τρόπους, αλλά αν δεν το χρησιμοποιούμε σωστά και με μέτρο μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στη ζωή μας.

1.2 Ιστορική αναδρομή διαδικτύου

Η ιστορία του διαδικτύου ξεκίνησε τη δεκαετία του '60. Πιο συγκεκριμένα, το έτος 1969 πραγματοποιήθηκε στα πανεπιστήμια των ΗΠΑ ένα πείραμα που ήταν η αιτία δημιουργίας του διαδικτύου. Το Arpanet, λοιπόν, ήταν το πρώτο δίκτυο που πραγματοποιήθηκε με πόρους του προγράμματος ARPA (Advanced Research Project Agency) του Υπουργείου Άμυνας των Η.Π.Α., στοχεύοντας στη δημιουργία ενός διαδικτύου για την επικοινωνία ανάμεσα σε απομακρυσμένα δίκτυα, ακόμα κι αν ορισμένα από τα ενδιάμεσα συστήματα βρίσκονταν προσωρινά εκτός λειτουργίας (Αρσένης, 2010).

Το ARPANET μεγάλωσε με τη προσθήκη κι άλλων υπολογιστών. Το 1974 έπαψε να είναι πια ερευνητικό πρόγραμμα του Υπουργείου Άμυνας και έλαβε χώρα η χρήση του από τα πανεπιστήμια για επιστημονικές έρευνες. Στόχος ήταν η διασύνδεση ανόμοιων δικτύων και τότε σχεδιάστηκε και το πρωτόκολλο IP και η τεχνική TCP/IP. Μία δεκαετία αργότερα περίπου το πρωτόκολλο TCP/IP αναγνωρίστηκε ως πρότυπο από το Υπουργείο Άμυνας των ΗΠΑ κι έγινε ο διαχωρισμός του Arpanet σε δύο τμήματα, στο Milnet και στο νέο Arpanet (για την πανεπιστημιακή κοινότητα). Το 1985, το National Science Foundation (NSF) δημιούργησε ένα δικό του γρήγορο δίκτυο, το NSFNET χρησιμοποιώντας το πρωτόκολλο TCP/IP και στα τέλη της ίδιας δεκαετίας πάρα πολλές χώρες συνδέθηκαν στο NSFNET (Αρσένης, 2010).

History of Internet

Εικόνα 2: Ιστορική αναδρομή διαδικτύου

Το 1990 συνδέθηκε και η Ελλάδα στο NSFNET, το οποίο μετονομάστηκε σε Internet, που στα ελληνικά σημαίνει διαδίκτυο. Δημιουργήθηκε, δηλαδή, ένα παγκόσμιο δίκτυο για όλους. Το 1993, το εργαστήριο CERN στην Ελβετία παρουσίασε το World Wide Web (WWW) (Παγκόσμιο Ιστό) και ταυτόχρονα έγινε η εμφάνιση διάφορων εμπορικών δικτύων που πρόσφεραν πρόσβαση σε όλους. Στις μέρες μας, εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο καθημερινά για επικοινωνία και άντληση πληροφοριών, αφού γίνεται εύκολη και γρήγορη χρήση των υπηρεσιών του (Αρσένης, 2010).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Έτος	Γεγονότα
1967	Δημοσίευση του πρώτου σχεδίου του δικτύου ARPANET.
1969	Χρηματοδότηση και εγκατάσταση της πρώτης υλοποίησης του ARPANET.
1970	Πραγματοποιείται η πρώτη δημοσίευση που αφορά στο πρωτόκολλο επικοινωνίας του δικτύου ARPANET.
1972	<ul style="list-style-type: none"> • Αποφασίζεται από την επιστημονική κοινότητα η υποστήριξη της έρευνας του ARPANET. • Υλοποίηση του πρώτου συστήματος διαχείρισης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. • Για πρώτη φορά επίδειξη της υπηρεσίας chat.
1973	Το ARPANET γίνεται γνωστό διεθνώς και απαριθμεί περίπου 2000 χρήστες.
1974	Δημοσίευση μελέτης με το σχεδιασμό νέου πρωτοκόλλου του TCP.
1975	Λειτουργία της πρώτης mailing list στο ARPANET και υλοποίηση των δυνατοτήτων απάντησης και προώθησης μηνυμάτων στο e-mail.
1978	Το πρωτόκολλο TCP χωρίζεται στο TCP και το IP.
1979	Προτείνεται η χρήση των emoticons στα e-mail.
1982	Καθορισμός των TCP και το IP ως συνδυασμός πρωτοκόλλων του ARPANET. Δημιουργία του EUnet που συνδέει αρχικά το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Σουηδία, τη Δανία και την Ολλανδία.
1984	Υλοποίηση του πρώτου DNS (Domain Name System) και πλέον οι υπολογιστές του διαδικτύου αναγνωρίζονται από διευθύνσεις κωδικοποιημένων αριθμών.
1985	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεση όλων των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στις ΗΠΑ μέσω του νέου Nation Science Foundation Net (NSFNet). • Παραχώρηση του πρώτου domain name (symbolics.com).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

1986	Σχεδιασμός του NNTP (Network News Transfer Protocol) που βασίζεται στο TCP/IP.
1987	<ul style="list-style-type: none">• Ο αριθμός των hosts στο διαδίκτυο ξεπερνάει τις 20.000.• Παρουσίαση του πρώτου router από τη Cisco.
1988	Επέκταση του διαδικτύου παγκοσμίως.
1989	Ο αριθμός των hosts στο διαδίκτυο ξεπερνάει τις 150.000.
1990	<ul style="list-style-type: none">• Το ARPANET παύει να υπάρχει.• Σύνδεση της Ελλάδας στο NSFNET.
1991	Κυκλοφορία του παγκόσμιου ιστού World Wide Web (www) από το CERN.
1992	<ul style="list-style-type: none">• Κυκλοφορία των πρώτων αρχείων ήχου και βίντεο στο διαδίκτυο.• Διάδοση της φράσης «σερφάρω στο διαδίκτυο».
1993	Χρήση του διαδικτύου για τραπεζικές συναλλαγές και μετάδοση ραδιοφωνικών εκπομπών.
1995	<ul style="list-style-type: none">• Ενσωμάτωση του Internet explorer στα windows 95.• Πρόσβαση στο διαδίκτυο εταιριών όπως οι CompuServe, America, Online και Prodigy.• Κυκλοφορία της JAVA.
1996	Ανταγωνισμός μεταξύ των προγραμμάτων περιήγησης και κυρίως μεταξύ των δύο μεγάλων εταιριών της Microsoft και της Netscape.
1998	Γέννηση της Google, της μηχανής αναζήτησης που άλλαξε οριστικά τον τρόπο περιήγησης στο διαδίκτυο.
2000	Οικονομική κατάρρευση πολλών εταιριών του διαδικτύου, όπως οι Yahoo, Amazon και eBay.
2001	<ul style="list-style-type: none">• Το Napster κλείνει και κάνει την επάνοδό του αργότερα ως συνδρομητική υπηρεσία διακίνησης μουσικής.• Ολοκληρώνεται η συνθήκη για το online έγκλημα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
2003	<ul style="list-style-type: none">• Η πρώτη επίσημη χρήση του Internet σε εκλογική διαδικασία στην Ελβετία.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

	<ul style="list-style-type: none">• Εμφάνιση όλο και περισσότερων ιών, όπως για παράδειγμα του ιού Slammer SQL.
2004	Αρχή εποχής κοινωνικής δικτύωσης με την εμφάνιση του Facebook Εμφάνιση του browser Mozilla Firefox.
2005	Ξεκίνημα του Youtube.com.
2009	Πέρασμα 40 χρόνων από την εμφάνιση του διαδικτύου.
2010	Αύξηση των ενεργών χρηστών του Facebook που φτάνουν μέχρι και τα 400 εκατομμύρια.

Εικόνα 3: Το πέρασμα των χρόνων στο διαδίκτυο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

2.1 Εφαρμογές του διαδικτύου στην οικονομία

Οι τραπεζικές συναλλαγές αποτελούν μία από τις πιο σημαντικές εφαρμογές στην οικονομία. Ηλεκτρονική τραπεζική (e-banking)) θεωρείται οποιαδήποτε εμπορική συναλλαγή είναι δυνατό να διεξαχθεί ανάμεσα σε μια τράπεζα και στους πελάτες μέσω ηλεκτρονικών δικτύων και ωθεί στην πώληση τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών. Το e-banking επιτρέπει σε ιδιώτες ή επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε λογαριασμούς, να προχωρούν σε επιχειρηματικές συναλλαγές καθώς και να λαμβάνουν πληροφορίες σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες μέσω του διαδικτύου (Σινιώτη-Μαρούδη, Φαρσαρώτης, 2005).

Η χρήση του e-banking προσφέρει πολλά οφέλη. Αρχικά, είναι η αμεσότητα, αφού ο χρήστης του internet banking συναλλάσσεται με την τράπεζα ή τις τράπεζες της επιλογής του οποιαδήποτε στιγμή θελήσει, ακόμα κι αν είναι πολύ αργά το βράδυ ή κάποια αργία κ.λ.π. Οι πελάτες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες e-banking μέσω διάφορων εναλλακτικών μέσων, όπως μιας ηλεκτρονικής συσκευής, όπως είναι λόγου χάρη, μέσω ενός σταθερού ή ενός φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή (PC), ενός κινητού τηλεφώνου, ενός tablet, ενός μηχανήματος αυτόματης ανάληψης (ATM) ή ενός κινητού με οθόνη αφής κ.λ.π.

Επίσης, το εύχρηστο περιβάλλον με το πάτημα απλών κουμπιών το κάνει ακόμα πιο προσιτό στους χρήστες, καθώς υπάρχει και η δυνατότητα παραπάνω εξήγησης με βίντεο και με αυτόν τον τρόπο ακόμα και κάποιος που δεν ξέρει, ακολουθεί κάθε βήμα της διαδικασίας, ενημερώνεται κι έτσι είναι σε θέση να πραγματοποιεί τραπεζικές συναλλαγές μέσω του διαδικτύου.

Το internet banking διαθέτει πολύ καλή οργάνωση, αφού με τον κατάλληλο προγραμματισμό διευκολύνει το χρήστη να μην ξεχάσει πληρωμές που πρέπει να κάνει με μία απλή εντολή μεταφοράς. Ο χρήστης του internet banking μπορεί να βλέπει στην οθόνη του όλες τις κινήσεις που θέλει να κάνει, την πληρωμή, την ολοκληρωμένη συναλλαγή, την επιβεβαίωση και με αυτόν τον τρόπο έχει πλήρη αίσθηση ελέγχου για τα ποσά που θέλει να πληρώσει. Παράλληλα, ο συναλλασσόμενος μπορεί να έχει οποιαδήποτε στιγμή ενημέρωση για την ολοκλήρωση των συναλλαγών του, αλλά και ενημέρωση για καινούρια τραπεζικά προϊόντα,

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

νέες υπηρεσίες, κ.λ.π. Επί πρόσθετα, οι συναλλαγές μπορεί να είναι αυτοματοποιημένες και ο χρήστης μπορεί με πάγιες εντολές να επιλέγει μέσω του ηλεκτρονικού ημερολογίου τη μέρα που επιθυμεί προκειμένου να πιστωθεί ή να πληρωθεί ένας λογαριασμός. Ακόμα, μια τραπεζική συναλλαγή μέσω internet banking αν δεν είναι ανέξοδη κοστίζει φθηνότερα από το να γίνει με φυσική παρουσία στην τράπεζα ή ακόμα μπορεί να γίνει και χωρίς καθόλου έξοδα στην περίπτωση που αφορά μόνο στην ενημέρωση υπολοίπων ή στη μεταφορά χρημάτων εντός της ίδιας τράπεζας. Τέλος, οι συναλλαγές μέσω του διαδικτύου είναι ασφαλείς, αφού εξασφαλίζονται κωδικός συνδρομητής και μυστικός κώδικας (Γιαννόπουλος, 2003).

Πολύ βασικό θέμα για το καταναλωτικό κοινό είναι η ασφάλεια που παρέχεται στις συναλλαγές μέσω internet banking και ο λόγος που αποτελεί δίλημμα η χρήση του. Μάλιστα, στις επίσημες ιστοσελίδες των τραπεζών αναφέρονται όλα τα μέτρα προστασίας για την ασφάλεια των προσωπικών πληροφοριών των πελατών. Έχοντας τη σωστή ενημέρωση μπορούν πολύ πιο εύκολα να εμπιστευτούν αυτή τη μορφή των τραπεζικών συναλλαγών. Αρχικά πραγματοποιείται ταυτοποίηση τράπεζας και ταυτοποίηση χρήστη, στη συνέχεια ζητείται ένας πρόσθετος κωδικός ασφαλείας, εξασφαλίζεται η μεταφορά δεδομένων και η πρόσβαση στα συστήματα της τράπεζας είναι ελεγχόμενη και τέλος γίνεται αυτόματη αποσύνδεση του χρήστη. Επίσης, αξίζει να αναφερθεί ότι υπάρχει ανώτατο όριο μεταφορών καθώς επίσης γίνεται και μπλοκάρισμα κωδικών.

Το διαδίκτυο προσφέρει μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου πολλά οφέλη όχι μόνο στις επιχειρηματικές μονάδες, αλλά και στους καταναλωτές. Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι η επικοινωνία και η πραγματοποίηση εμπορικών συναλλαγών με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων ανάμεσα σε επιχειρήσεις και σε καταναλωτικό κοινό. Το ηλεκτρονικό εμπόριο συντελεί στην αγορά και στην πώληση αγαθών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε μέρη του κόσμου χωρίς τη φυσική παρουσία πωλητών και αγοραστών.

Μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου επεκτείνονται τα γεωγραφικά όρια μιας επιχειρηματικής μονάδας και αυτή πλέον μπορεί να εμφανίζεται σε περιοχές, οι οποίες δεν έχουν εύκολη πρόσβαση, όπως είναι ορεινά μέρη, απομακρυσμένα χωριά κ.λ.π. Εκτός γεωγραφικών ορίων μπορεί να επιτευχθεί η παρουσίαση προϊόντων διαφόρων επιχειρήσεων και να ξεκινήσει ο ανταγωνισμός με άλλες επιχειρήσεις αποκτώντας καταναλωτικό κοινό οποιασδήποτε εθνικότητας. Από την άλλη μεριά οι καταναλωτές δεν ενδιαφέρονται για την τοποθεσία που βρίσκεται η

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

επιχείρηση και έχουν την ευκαιρία να βρουν συμφέρουσες προσφορές σε ελάχιστο χρόνο (Πασχόπουλος, 2006).

Επίσης, τα ηλεκτρονικά καταστήματα μπορούν να δημιουργήσουν ξεχωριστά το προφίλ κάθε καταναλωτή και συνεπώς να προσαρμόζουν τις ιστοσελίδες τους σύμφωνα με τις προτιμήσεις που έχει κάθε πελάτης, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες του. Άρα, το εμπόριο μέσω διαδικτύου συνεισφέρει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που είναι πιο οικείο για τον καταναλωτή και μέσα σε αυτό αισθάνεται μεγαλύτερη ασφάλεια προκειμένου να διεκπεραιώσει τις συναλλαγές του.

Στη σύγχρονη εποχή λόγω του έντονου ανταγωνισμού στην αγορά κάθε εταιρεία προσπαθεί με τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων της να κερδίσει όλο και περισσότερους πελάτες. Οι επιχειρήσεις χρησιμοποιώντας μεθόδους ηλεκτρονικής επικοινωνίας παρέχουν υπηρεσίες, όπως η υποστήριξη πελατών πριν και μετά την αγορά του προϊόντος, οι οποίες πλέον δε στοιχίζουν ούτε σε χρόνο, αλλά ούτε και σε χρήμα.

Αναμφίβολα, ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα που προσφέρει το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι η μείωση του κόστους συναλλαγής και συνεπώς των τιμών των προϊόντων. Επομένως, παρέχεται μια νέα εποχή στις εμπορικές συναλλαγές και ταυτόχρονα υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών δίνοντας καινούριες επιχειρηματικές ευκαιρίες.

Το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ είναι το μάρκετινγκ στο χώρο του διαδικτύου. Με την ανάπτυξη του παγκόσμιου ιστού, του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και όλων των άλλων μέσων ηλεκτρονικής μεταφοράς δεδομένων γίνεται όλο και πιο γρήγορη και άμεση η πρόσβαση των πελατών στις πληροφορίες των επιχειρήσεων (Αλεξανδρίδου, 2004).

Μέσω του ηλεκτρονικού μάρκετινγκ είναι δυνατό να εισαχθεί και να αναπτυχθεί ένα νέο προϊόν στην αγορά, να διαφοροποιηθούν τα αγαθά, να υπάρξει υποστήριξη του πελάτη πριν και μετά την πώληση, να γίνει έρευνα αγοράς των αναγκών των καταναλωτών προκειμένου να σχεδιαστεί η κατάλληλη διαφήμιση, να γίνει η τμηματοποίηση της αγοράς και να επεκταθεί σε καινούριες αγορές.

Τα νέα ηλεκτρονικά μέσα και οι καινούριες τεχνολογίες δίνουν τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να αυξήσουν την κερδοφορία τους, με την αύξηση των συναλλαγών και των πωλήσεων προσαρμόζοντας τα προϊόντα στις ανάγκες των πελατών, μειώνοντας το κόστος των συναλλαγών, ώστε να μην υπάρχουν καθόλου μεσάζοντες και αναβαθμίζοντας την επικοινωνία με την αγορά στόχο του καταναλωτικού κοινού.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Εικόνα 4: Χρήσεις ηλεκτρονικού μάρκετινγκ

Καινούριες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης αναπτύσσονται συνεχώς και προσφέρουν εφαρμογές και υπηρεσίες προβολής και επικοινωνίας για τις επιχειρήσεις. Ένα από τα μεγαλύτερα οφέλη των κοινωνικών δικτύων είναι ότι συνδέουν ομάδες ατόμων όχι μόνο κοινωνικά, αλλά και γεωγραφικά. Καθιστούν πιο εύκολη την επικοινωνία με άτομα σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου με την πρόσβαση στο διαδίκτυο να γίνεται όλο και πιο εύκολη εξαιτίας της χρήσης των κινητών, των notebooks ή των tablets. Με τη χρήση των κοινωνικών δικτύων μπορούν να βρουν φίλους ή να αναπτύξουν επιχειρηματικές επαφές και να γίνουν μέλη μιας κοινότητας (Βλαχοπούλου, 2003).

Τα άτομα που ασχολούνται με το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ επιθυμούν μέσω των κοινωνικών δικτύων να προσελκύσουν πελάτες, άρα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους και τα αρνητικά σχόλια, αφού και αυτά χρησιμοποιούνται ως ανατροφοδότηση, ώστε να βελτιωθεί ένα προϊόν ή μια υπηρεσία. Μέσω των κοινωνικών δικτύων οι επιχειρήσεις χτίζουν τις σχέσεις πελατών–καταναλωτών, διαμορφώνουν την εικόνα της μάρκας, διευρύνουν την αναγνωρισιμότητά της και είναι σε θέση να διαχειριστούν την εταιρική φήμη τους.

Τα κοινωνικά δίκτυα μπορούν να συμβάλλουν στο χτίσιμο της μάρκας του προϊόντος. Οι online συζητήσεις χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και εκφράζουν πολλά για τη σχέση μεταξύ των καταναλωτών και των μαρκών του προϊόντος. Η άμεση ανταπόκριση στις ανάγκες και προσδοκίες των πελατών δίνει αξία σε έναν οργανισμό, ο οποίος εύκολα κερδίζει την εμπιστοσύνη τους. Το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ μέσω κοινωνικών δικτύων είναι μια κίνηση με την οποία οι επιχειρήσεις μπορούν να μετατρέψουν τα ποσοστά των επισκεπτών τους σε πιθανούς πελάτες με τη χρησιμοποίηση διαδικτυακών ιστοσελίδων, blogs, καθώς και των γενικότερων online κοινοτήτων για την ενίσχυση μιας παρουσίας στο διαδίκτυο (Βλαχοπούλου, Δημητριάδης, 2014).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Με αυτόν τον τρόπο τα ποσοστά πιθανής επιτυχημένης μετατροπής των επισκεπτών σε πελάτες μεγαλώνουν. Μία καλά σχεδιασμένη ιστοσελίδα με περιεχόμενο που εκπληρώνει τις προσδοκίες του χρήστη είναι δυνατό να δεχτεί, αλλά και να διατηρήσει επιτυχώς τις επισκέψεις που προέρχονται από τη χρήση των κοινωνικών δικτύων.

Στο ηλεκτρονικό μάρκετινγκ λοιπόν μέσω κοινωνικών δικτύων συνδυάζεται η τεχνολογία με την πληροφόρηση και τη διαδικτυακή κοινωνικοποίηση. Καθημερινά παίρνει ολοένα και μεγαλύτερες διαστάσεις και γίνεται πολύ δημοφιλές, αφού προστίθενται όλο και περισσότεροι νέοι χρήστες, οι οποίοι προσπαθούν να ασκήσουν επιρροή σε άλλους και να δημιουργήσουν νέες καταναλωτικές ανάγκες. Η προβολή μιας επιχειρηματικής μονάδας μέσω της διαφήμισης από τα κοινωνικά διαδίκτυα έχει θεαματικά αποτελέσματα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και το πιο θετικό στοιχείο είναι ότι το κόστος της διαφήμισης είναι αισθητά μικρότερο από αυτό μιας συνηθισμένης διαφήμισης (Δημητριάδης, Τζωρτζάκη, 2011).

2.2 Τηλεργασία-τηλεϊατρική

Η εργασία στο διαδίκτυο καταργεί τον παραδοσιακό χώρο εργασίας, αφού ο εργαζόμενος μπορεί να εργαστεί από μακριά εξοικονομώντας πολύτιμο χρόνο. Η ευελιξία στο χώρο των επιχειρήσεων χρειάζεται ουσιαστικές αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας, κάτι το οποίο απαιτείται έτσι κι αλλιώς λόγω του έντονου ανταγωνισμού και της αλλαγής καθεστώτος των εργασιακών σχέσεων. Οι εργαζόμενοι πρέπει συνεχώς να βελτιώνουν τις ικανότητες, τις γνώσεις και τα προσόντα τους. Αφετέρου, υπάρχει η δυνατότητα ανάπτυξης των ευθυνών, της προσωπικότητας και των επιδόσεων τους. Με το διαδίκτυο καταργούνται οι μονότονες εργασίες και παρέχεται πιο πλούσια βάση πληροφοριών για την εκτέλεση της εργασίας (Μαρκασιώτης, 2007).

Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλοί κλάδοι που ακολουθούν την εργασία μέσω διαδικτύου, κάποιιοι εκ των οποίων είναι: η τηλεϊατρική, η διαφήμιση και το μάρκετινγκ, η εκπαίδευση από απόσταση, οι ασφάλειες, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η γραφιστική, η αξιολόγηση και πρόσληψη ανθρωπίνου δυναμικού, οι τεχνολογίες επικοινωνιών και πληροφορικής, οι λογιστικές εργασίες, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο τουριστικός κλάδος, οι πωλήσεις μέσω τηλεόρασης, τηλεφώνου, διαδικτύου, το ηλεκτρονικό εμπόριο, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι οργανισμοί παροχής υπηρεσιών σε περιφερειακό, τοπικό και εθνικό επίπεδο κ.λ.π.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Σύμφωνα με την έρευνα των Bashir, Mahmood και Shafique (2008) σχετικά με τη συμπεριφορά Πακιστανών φοιτητών αναφορικά με τη χρήση του διαδικτύου, το 44% των ερωτώμενων απάντησε ότι η πιο ελκυστική δυνατότητα του διαδικτύου είναι η ευκολία εργασίας και το 43% ισχυρίστηκε ότι είναι η εξοικονόμηση χρόνου (Bashir et al, 2008).

Κάποιες ομάδες επωφελούνται περισσότερο από την εργασία μέσω του διαδικτύου, όπως είναι για παράδειγμα, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα που αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα και δε μπορούν να παρευρίσκονται καθημερινά στο χώρο της επιχείρησης, οπότε η τηλεργασία τους δίνει τη δυνατότητα να εργαστούν από το σπίτι. Επιπλέον, οι κάτοικοι των απομονωμένων περιοχών είναι ευάλωτη κοινωνική ομάδα, διότι λόγω του κακού οδικού δικτύου είναι αποκλεισμένοι κατά κύριο λόγο τους χειμερινούς μήνες και δεν έχουν ούτε τη δυνατότητα τηλεφωνικής επικοινωνίας (Μαρκασιώτης, 2007).

Αλλά και για τα άτομα που η οικία και η οικογένειά τους βρίσκονται σε κάποιο αστικό κέντρο και η εργασία τους βρίσκεται στην περιφέρεια είναι δύσκολη η μετακίνηση. Οπότε μέσω της τηλεργασίας έχουν την ευκαιρία να εργάζονται από απόσταση από το σπίτι τους. Οι νέες ή ανύπαντρες μητέρες είναι δύσκολο να αφήνουν καθημερινά τις υποχρεώσεις και τις ανάγκες των παιδιών τους και να βρίσκονται στην επιχείρηση, όπου εργάζονται. Επομένως, παράλληλα με την ανατροφή των παιδιών τους, η εργασία μέσω του διαδικτύου τους δίνει τη δυνατότητα να απασχολούνται σε επιχειρήσεις και να αμείβονται (Βλασσόπουλος, 2005).

Η εργασία μέσω διαδικτύου έχει ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με τον τόπο εργασίας, καθώς και με τον χρόνο εργασίας. Αρχικά, ως προς το μέρος που εκτελείται η εργασία, δεν πραγματοποιείται στον προκαθορισμένο χώρο της επιχείρησης, αλλά εκτός των χώρων της εταιρίας, εξ' αποστάσεως, ακόμα και από το σπίτι. Η ευελιξία ως προς το χώρο δίνει τη δυνατότητα να εργαστούν άτομα από μεγάλες αποστάσεις, από απομακρυσμένες περιοχές, άτομα που δυσκολεύονται να μετακινηθούν ή που δεν τους επιτρέπονται μετακινήσεις λόγω των οικογενειακών υποχρεώσεών τους. Όμως πολλές φορές η τηλεργασία οδηγεί στην απομόνωση, στη μη ενημέρωση για εργασιακά θέματα, στη μη προσωπική επαφή με προϊσταμένους, άρα και στην έλλειψη κινήτρων και στην κακή ποιότητα εργασίας, στην απουσία συνεργασίας με συναδέλφους κ.λ.π. (Μαρκασιώτης, 2007).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Εικόνα 5: Τηλεργασία

Επίσης, όταν κάποιος εργάζεται μέσω διαδικτύου ο υπεύθυνος της εταιρίας δεν είναι σε θέση να γνωρίζει ακριβώς εάν ο εργαζόμενος έχει εργασθεί κανονικά το προβλεπόμενο ωράριό του, αν εργάστηκε την Κυριακή ή αν έχει κάνει υπερωρίες. Ούτε μπορεί να ελέγξει ακριβώς την ποιότητα και την ποσότητα της εργασίας του εκτός κι αν ο τηλεεργαζόμενος αμείβεται σύμφωνα με τα κομμάτια που παράγει. Τέλος, η εργασία μέσω διαδικτύου στηρίζεται στη χρήση τεχνολογιών πληροφοριακών συστημάτων προκειμένου να εκτελεστεί με το σωστό τρόπο η εργασία, αλλά και για να βρίσκεται ο τηλεεργαζόμενος σε συνεχή επικοινωνία με τον εργοδότη του για να μπορεί να του μεταφέρει τα αποτελέσματα της εργασίας του. Χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες εκμηδενίζονται αποστάσεις, αυξάνεται η απασχόληση και αντιμετωπίζεται η απομόνωση (Βλασσόπουλος, 2005).

Η τηλεϊατρική χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο σε απομονωμένες περιοχές, σε νησιά, χωριά, κ.λ.π. όπου παρέχονται χαμηλής ποιότητας ιατρικές υπηρεσίες ή σε περιοχές που δεν παρέχεται καμία ιατρική υπηρεσία. Η χρήση της πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο σε κατ' οίκον νοσηλεία ή για ανάγκες εκπαίδευσης σε απόσταση γιατρών, νοσηλευτικού προσωπικού κ.λ.π. Επιπλέον, είναι δυνατό να βοηθήσει στην κάλυψη και στην πρόληψη περιστατικών, τα οποία χρειάζονται επέμβαση άμεσα συνήθως σε ασθενοφόρα.

Μερικά ακόμα παραδείγματα εφαρμογών τηλεϊατρικής είναι η παροχή συμβουλών από απόσταση ανάμεσα σε γιατρούς σε διαφορετικούς τόπους για σοβαρές περιπτώσεις ή σε περιπτώσεις που απαιτείται μια δεύτερη γνώμη ενός ειδικού. Μια ακόμη εφαρμογή τηλεϊατρικής που βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο είναι η πραγματοποίηση εγχειρήσεων από απόσταση, η τηλεχειρουργική με τη βοήθεια ενός ρομποτικού μηχανισμού στον τόπο που βρίσκεται ο ασθενής

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

και ο οποίος καθοδηγείται εξ αποστάσεως μέσω κάμερας από γιατρό που έχει εκπαιδευτεί κατάλληλα (Μαντάς, 2007).

Ο κύριος σκοπός τηλεϊατρικής είναι να επιτρέψει σε γιατρούς και νοσηλευτικό προσωπικό να προσφέρει υπηρεσίες στον τόπο που βρίσκεται ο ασθενής με τη χρήση πολυμέσων, δηλαδή να συνδυάσει βίντεο, ήχο και εικόνες. Η ανάπτυξη εφαρμογών τηλεϊατρικής είναι περίπλοκο θέμα εξαιτίας των πολλών διαφορετικών μέσων που χρησιμοποιούνται. Αναμφίβολα, τα οφέλη της τηλεϊατρικής στην παγκόσμια υγεία είναι πάρα πολλά. Οι νέες τεχνολογίες ιατρικής είναι δυνατό να προσαρμόζονται στις επιμέρους ανάγκες κάθε ατόμου, σε όλες τις απόμακρες περιοχές. Επιλύουν το πρόβλημα έλλειψης ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού και μειώνουν την ανάγκη επισκέψεων σε νοσοκομεία ή ιατρεία εξοικονομώντας χρόνο και χρήμα στις μετακινήσεις. Επίσης, μειώνεται το κόστος περίθαλψης και καταργούνται οι χρόνοι αναμονής σε ραντεβού. Οι άνθρωποι είναι πιο εύκολο να ελέγχουν τη ζωή τους ή τυχόν παθήσεις που έχουν κατ' οίκον και μάλιστα η τηλεϊατρική υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη διαχείριση παθήσεων. Σε κάποιες περιπτώσεις η παρακολούθηση των ασθενών είναι εικοσιτετράωρη και όλες τις ημέρες την εβδομάδα (Μαντάς, 2007).

Τα βασικά χαρακτηριστικά της τηλεϊατρικής είναι η αύξηση της αποδοτικότητας της ιατρικής περίθαλψης μειώνοντας το κόστος με την αποφυγή μη απαραίτητων θεραπευτικών διαδικασιών. Επίσης, παρέχεται πιο βελτιωμένη ποιότητα περίθαλψης και με αυτόν τον τρόπο είναι πιο εύκολο να πραγματοποιούνται συγκρίσεις ανάμεσα σε παρόχους υγείας. Ο ηλεκτρονικός ιατρικός φάκελος είναι διαθέσιμος στο διαδίκτυο και οι ασθενείς μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτόν όποτε θελήσουν. Επιπλέον, ενισχύεται η αλληλεπίδραση ανάμεσα σε ασθενείς και επαγγελματίες υγείας, λαμβάνονται αποφάσεις από κοινού και ανταλλάσσονται πληροφορίες πολύ πιο εύκολα. Φυσικά στην ηλεκτρονική υγεία υπάρχει το ιατρικό απόρρητο και ενισχύεται η ισοτιμία στην παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης (Μαντάς, 2007).

2.2.1 Η τηλεργασία ως απάντηση στην πανδημία

Η τηλεργασία έκανε πιο έντονη την παρουσία της στο χώρο της εργασίας από το Μάρτιο του 2020 λόγω της πανδημίας. Πληθώρα επιχειρήσεων μετέβαλε σταδιακά τις σχέσεις ανάμεσα σε εργοδότες και εργαζόμενους και άλλαξαν οι ισορροπίες στο εσωτερικό τους, αλλά και γενικότερα στην αγορά εργασίας. Η μετάβαση σε αυτού του είδους τη μορφή εργασίας έγινε

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

προκειμένου να αποφευχθεί η διασπορά του κορωνοϊού, COVID-19 και για να διασφαλιστεί η συνέχεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αναμφισβήτητα, η τηλεργασία, δηλαδή η δυνατότητα να παρέχεται εργασία από τον εργαζόμενο εξ αποστάσεως με τη χρήση τεχνολογικών μέσων υφίσταται εδώ και πολλές δεκαετίες, όμως δεν ήταν αρκετά διαδεδομένο πριν την πανδημία. Η τηλεργασία απέκτησε μεγάλη δυναμική εν μέσω πανδημίας μέσα σε λίγους μόνο μήνες. Σύμφωνα με έρευνα της Cisco Systems στην οποία συμμετείχαν 10.000 άνθρωποι σε 12 αγορές στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Ρωσία, σχεδόν οι εννέα στους δέκα εργαζόμενους θα ήθελαν να έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν αν θα προσφέρουν εργασία από το σπίτι ή από το γραφείο, μόλις πάψουν να υπάρχουν τα περιοριστικά μέτρα που τέθηκαν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και όσο αναφορά το ωράριό τους να έχουν μεγαλύτερη αυτονομία (tovima, 2020).

Επιπλέον, σύμφωνα με την έρευνα τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων εκτιμούν περισσότερο τα πλεονεκτήματα της τηλεργασίας. Παρόλο που μόνο το 5% αυτών που ερωτήθηκαν εργαζόταν από το σπίτι πριν επιβληθεί το Μάρτιο του 2020 το πρώτο lockdown, επτά μήνες μετά, το 86% του δείγματος απάντησε ότι θα ήθελε να έχει τη δυνατότητα να μπορεί να επιλέξει πότε και πώς θα εργάζεται και να εκμεταλλεύεται το συνδυασμό τηλεργασίας και εργασίας από το γραφείο (tovima, 2020).

Ο αντιπρόεδρος της Cisco, Γκόρντον Τόμσον, τόνισε ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προχωρήσουν στην αναδιαμόρφωση του τρόπου λειτουργίας τους, έτσι ώστε να δώσουν απαντήσεις στα νέα αιτήματα των εργαζομένων που έθεσαν ως προτεραιότητα την επικοινωνία και τη συνεργασία. Μάλιστα υποστήριξε ότι η χρήση της τεχνολογίας θα διασφαλίσει την ασφάλεια των εργαζομένων και των δεδομένων τους, είτε στο γραφείο είτε στο σπίτι (tovima, 2020).

Σύμφωνα με άλλη έρευνα του Ινστιτούτου Εργασίας (INE) της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας σε συνεργασία με την εταιρεία Alco που πραγματοποιήθηκε σε εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα σχετικά με την αισιοδοξία, την εξέλιξη των αμοιβών και την ασφάλεια της θέσης εργασίας, η πανδημία ωθεί ολοένα και περισσότερο στην

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

εργασιακή ανασφάλεια, αφού πάνω από 7 στους 10 εργαζόμενους θεωρεί ότι η πανδημία μπορεί να αποτελέσει το λόγο διακινδύνευσης των θεμελιωδών εργασιακών δικαιωμάτων (naftemporiki, 2020).

Σύμφωνα με την έρευνα το 45% των ερωτηθέντων κρίνει αρνητική την ανάπτυξη της τηλεργασίας σε σχέση με την επαγγελματική του εξέλιξη, ενώ το 31% την κρίνει θετική και το 24% του δείγματος έδωσε την απάντηση Δεν ξέρω/Δεν απαντώ. Το 60% των ερωτηθέντων κρίνουν την τηλεργασία αρνητική αναφορικά με την εξέλιξη της αμοιβής, έναντι του ποσοστού του 15% που την κρίνει θετική και του 25% που απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ. Επίσης, το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος, το 61% αυτού, κρίνει την τηλεργασία αρνητική όσον αφορά τις ώρες εργασίας, ενώ ένα αρκετά μικρότερο ποσοστό, το 19% του δείγματος την κρίνει θετική. Το 67% υποστηρίζει ότι η τηλεργασία επηρεάζει αρνητικά τα εργασιακά δικαιώματα και μόνο το 13% του δείγματος κρίνει ότι είναι θετική. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 1/5 των ερωτηθέντων, το 20% του δείγματος, απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ. Επί πρόσθετα, λίγο πάνω από το μισό δείγμα, το 52% αυτού, θεωρεί ότι η τηλεργασία επηρεάζει αρνητικά την προσωπική του ζωή. Το 30% των ερωτώμενων κρίνει ότι την επηρεάζει θετικά και το 18% έδωσε την απάντηση Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (naftemporiki, 2020).

Το 73% των εργαζόμενων ιδιωτικού τομέα που αποτελεί το δείγμα της έρευνας, θεωρεί ότι η πανδημία θα αποτελέσει κίνδυνο στα βασικά εργασιακά δικαιώματα. Ακόμα, το 32% των εργαζομένων θεωρεί ότι έχει μεταβληθεί η σχέση εργασίας τους μετά την πανδημία. Το 20% του δείγματος δήλωσε ότι λόγω της πανδημίας εξακολουθεί να εργάζεται με τηλεργασία και το 12% με μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση. Το 52% των ερωτηθέντων εκφράζει απαισιοδοξία για την πορεία που ακολουθεί η χώρα και αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό αυτό είναι αυξημένο κατά 2% σε σχέση με τον Ιούνιο του 2020 που πραγματοποιήθηκε παρόμοια έρευνα. Απαισιόδοξοι φαίνεται να είναι οι ερωτώμενοι και ως προς το θέμα εξέλιξης των αμοιβών, αφού το ποσοστό αυτών που δηλώνουν αισιόδοξοι σχετικά με το μισθό τους παρουσιάζει πτώση 3 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με τον Ιούνιο του 2020 και διαμορφώνεται στο 32%. Μια μείωση, η οποία κυμαίνεται στο 2%, φαίνεται να υπάρχει και στο δείκτη ασφάλειας της απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα, το 54% των εργαζόμενων δηλώνει μια αισιοδοξία για τη διατήρηση της θέσης τους στην αγορά εργασίας (naftemporiki, 2020).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε με στόχο να αποσαφηνιστεί με ξεκάθαρο τρόπο η επισφάλεια και ο αυξανόμενος προβληματισμός των εργαζόμενων του ιδιωτικού τομέα σχετικά με τις αλλαγές που μπορεί να φέρει η πανδημία και όλες τις πιθανές συνέπειες που μπορεί να έχει στις εργασιακές σχέσεις.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας, «ήδη από τον Ιούνιο είχε επισημανθεί η ανάγκη ανάπτυξης ουσιαστικού θεσμικού πλαισίου ρύθμισης της τηλεργασίας, μετά από εξειδικευμένο κοινωνικό διάλογο, με στόχο την ανάδειξη των θετικών και των «γκρίζων» περιοχών της. Τρεις μήνες μετά, έχουμε πλέον τη σαφή αποτύπωση αυτών των προβληματισμών και η ανάγκη πλήρους θεσμικής παρέμβασης μοιάζει επιτακτική. Τέλος, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας επαναλαμβάνεται πως όσο η εργασία και οι εργαζόμενοι δε λαμβάνουν την υποστήριξη και την ενδυνάμωση που τους αναλογεί, οι σοβαρές στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας θα εντείνονται. Σε αυτή την δύσκολη - από κάθε άποψη - συγκυρία, η πλήρης επαναφορά και ενεργοποίηση του κοινωνικού διαλόγου και των Ελεύθερων Συλλογικών Διαπραγματεύσεων αποτελεί περισσότερο από ποτέ πλέον επιβεβλημένη κοινωνική αναγκαιότητα» (naftemporiki, 2020).

Η μετάβαση στην τηλεργασία έγινε προκειμένου να αποφευχθεί η διασπορά του κορωνοϊού, COVID-19 και για να συνεχίσει η επιχειρηματική δραστηριότητα. Αναμφισβήτητα, τα οφέλη που προέκυψαν από αυτή τη μορφή εργασίας είναι πολλά. Όμως, προκύπτει το ακόλουθο ερώτημα, εάν θα ήταν δυνατό να θεωρήσουμε την τηλεργασία ως μια επερχόμενη πανδημία στον εργασιακό βίο με επακόλουθα που δεν έχουμε ακόμα αντιληφθεί και προκειμένου να τα αξιολογήσουμε πλήρως, όχι μόνο από την πλευρά του τηλεεργαζόμενου, αλλά και από αυτήν του επιχείρηση-εργοδότη (kathimerini, 2020).

Η απάντηση φαίνεται να είναι καταφατική ισχυρίζονται οι ειδικοί, αφού δεν υπάρχει οριοθετημένη χρήση της τηλεργασίας κι επομένως δεν είναι ξεκάθαρα τα όρια ανάμεσα σε επαγγελματική και προσωπική ζωή, κάτι το οποίο οδηγεί τους εργαζομένους να έχουν αυξημένο άγχος. Ενδεχομένως, η τηλεργασία να ωθεί στην απομόνωση και να έχει αρνητικές συνέπειες στη συνεργασία, στη συναδελφικότητα, στη δημιουργία ομαδικού πνεύματος και κοινού οράματος. Επίσης, υπάρχει προβληματισμός αναφορικά με τον τρόπο που αξιολογείται αποτελεσματικά η απόδοση των τηλεεργαζόμενων εξαιτίας της μειωμένης φυσικής παρουσίας στον εργασιακό τους χώρο και της απόμακρης σχέσης που έχουν αναπτύξει με τον εργοδότη

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

της επιχείρησης. Η τηλεργασία προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα σε ποικίλους τομείς της αγοράς εργασίας, αλλά και της κοινωνικής ζωής γενικότερα και γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να αξιοποιηθεί αυτή η μορφή εργασίας, ενώ παράλληλα θα πρέπει να περιοριστούν οι κίνδυνοι που παραμονεύουν. Οποιοσδήποτε τέτοιος προβληματισμός θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις πρωτοβουλίες που λαμβάνονται για την επέκταση του θεσμού της τηλεργασίας τόσο από το κράτος μέσω της σχετικής νομοθετικής παρέμβασης όσο και από τους εργοδότες, αλλά και από τους εκπροσώπους των εργαζομένων (kathimerini, 2020).

2.3 Εφαρμογές του διαδικτύου στην εκπαίδευση

Στη σύγχρονη εποχή η τεχνολογία στην εκπαίδευση διαδραματίζει πάρα πολύ σημαντικό ρόλο και παρέχει σημαντικές αλλαγές στη μάθηση και στη διδασκαλία. Ο διαδικτυακός χώρος προσφέρει καινούριες δυνατότητες και καθιστά πιο εύκολη την εφαρμογή σύγχρονων και ασύγχρονων μορφών αλληλεπίδρασης στη διδασκαλία καταργώντας τα φυσικά όρια της τάξης και επεκτείνοντας τις εμπειρίες των παιδιών.

Η δικτύωση στον εκπαιδευτικό χώρο δεν είναι απλά μια πηγή πληροφοριών, αλλά δημιουργεί κίνητρα για συνεργασία και αναπτύσσει νέους στόχων στη μάθηση. Επομένως, παρέχει ένα δημιουργικό περιβάλλον που ενισχύεται η μάθηση και η συνεργασία και η αλληλεπίδραση των μαθητών στη σχολική τάξη. Στη διαδικτυακή εκπαίδευση η εικονική τάξη παρέχει τη δυνατότητα να συμμετέχουν πολλοί εκπαιδευόμενοι.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δίνει την ευκαιρία στο μαθητή να συμμετέχει σε μία συνεχόμενη εκπαίδευση. Διαφοροποιείται από την παραδοσιακή διδασκαλία, αφού υπάρχει γεωγραφική απόσταση ανάμεσα σε καθηγητές που διδάσκουν και σε εκπαιδευόμενους. Μέσω του διαδικτύου ένας εκπαιδευόμενος μπορεί να λάβει το κατάλληλο υλικό για τη μαθησιακή διαδικασία χρησιμοποιώντας τα απαραίτητα τεχνικά μέσα και εξασφαλίζοντας την κατάλληλη επικοινωνία με τον εκπαιδευτή.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Εικόνα 6: Τηλεκπαίδευση

Στη σύγχρονη κοινωνία που συνεχώς εξελίσσεται το διαδίκτυο προσφέρει μεγάλη ευελιξία και πολλά πλεονεκτήματα σε αρκετούς τομείς. Ο εκπαιδευόμενος μπορεί να συμμετέχει στην εκπαιδευτική διαδικασία από οποιαδήποτε γεωγραφική τοποθεσία, ακόμα κι αν είναι απομονωμένη ή πολύ μακριά από τον τόπο που βρίσκεται ο εκπαιδευτής. Επιπλέον, δίχως να απαιτείται να κάνει μετακινήσεις μπορεί να ρυθμίζει μόνος του το χρόνο στον οποίο θέλει να μάθει. Επομένως, μπορούν να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία άτομα όλων των ηλικιών που έχουν γνώσεις πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Οι γνώσεις αυτές μπορούν να αλλάξουν ριζικά τη ζωή τους, τον τρόπο εργασίας, τον τρόπο εκπαίδευσης, τον τρόπο απόκτησης γνώσης κ.λ.π. (Αγγελίδης, Μαυροειδής, 2004).

Αναμφισβήτητα, όλες οι χώρες που αναμένουν οικονομική, τεχνολογική ανάπτυξη κ.λ.π. δίνουν όλο και μεγαλύτερη έμφαση στις νέες τεχνολογίες και τις εισάγουν στην εκπαίδευση προωθώντας με όλους τους τρόπους ότι έχει σχέση μ' αυτές. Στην κοινωνία που ζούμε σήμερα δεν είναι δυνατό να νοηθεί ανάπτυξη χωρίς ανάπτυξη της παιδείας. Τα οφέλη στο χώρο της παιδείας είναι ποικίλα και μεγάλης σημασίας. Καταρχήν, παρέχεται η δυνατότητα αναζήτησης μεγάλης γκάμας πληροφοριών σε ελληνικές και ξένες βιβλιοθήκες, μελέτης άρθρων σε περιοδικά, πρόσβασης στη διεθνή βιβλιογραφία, τα οποία συντελούν, ώστε να ξεπεραστούν όλες αυτές οι δυσκολίες που αντιμετώπιζαν παλαιότερα φοιτητές και μελετητές.

Χρησιμοποιώντας εκπαιδευτικά προγράμματα σε συνδυασμό με την τεχνολογία των πολυμέσων, δηλαδή συνδυάζοντας κείμενα με ήχο και εικόνα, οι μαθητές μπορούν να προσεγγίσουν σύνθετες πληροφορίες. Με αυτό τον τρόπο τα μαθήματα διδάσκονται με ελκυστικό τρόπο και επιτρέπουν την άμεση συνεργασία, την αλληλεπίδραση του μαθητή, ο οποίος δεν έχει μόνο μια απλή παθητική προσέγγιση. Ο μαθητής έχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον, συμμετέχει ουσιαστικά στη διαδικασία της μάθησης, υπάρχουν κριτήρια αυτό-αξιολόγησης που διευκολύνουν

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

την εκπαίδευση και όλα αυτά συμβάλουν στην επαναλειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος σε νέες βάσεις (Κόμης, 2004).

Με την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών ο εκπαιδευτής δεν είναι η κύρια πηγή πληροφοριών. Αποκτά πλέον πρόσθετο ρόλο με την επιλογή των κατάλληλων προγραμμάτων, την οργάνωση της χρήσης τους εντός και εκτός σχολικής τάξης, την αξιολόγηση των μαθητών του, την επεξήγηση δυσνόητων σημείων, την παραπομπή σε ηλεκτρονική βιβλιογραφία κ.λ.π.

Εννοείται ότι υπάρχουν και μειονεκτήματα από τη χρήση του διαδικτύου στην εκπαίδευση, αφού η λανθασμένη ενημέρωση θέτει το παιδί σε κινδύνους. Η αλόγιστη χρήση προκαλεί προβλήματα υγείας και προβλήματα ψυχολογικής φύσεως, όπως κατάθλιψη και βίαιη συμπεριφορά. Η υπερβολική συσσώρευση γνώσεων και πληροφοριών ενδέχεται να μπερδέψει τα παιδιά μικρότερης ηλικίας που διαμορφώνουν την προσωπικότητά τους, ενώ η διαστρέβλωση πληροφοριών μπορεί να δημιουργήσει λανθασμένες εντυπώσεις και να επηρεάσει αρνητικά τους μαθητές.

Επίσης, το παιδί ίσως αρχίσει να δείχνει αδιαφορία για τα υπόλοιπα μαθήματα που δε σχετίζονται με το μάθημα της πληροφορικής. Αποπροσανατολίζεται από άλλες δραστηριότητες, το παιχνίδι με τους φίλους του, τον αθλητισμό κ.λ.π., συχνά δεν έχει άλλα ενδιαφέροντα. Ο ρόλος του δασκάλου συρρικνώνεται, αφού οι μαθητές αντλούν μεγάλο μέρος γνώσεων και πληροφοριών από το διαδίκτυο. Επί πρόσθετα, οι μαθητές επαναπαύονται στο έτοιμο υλικό του διαδικτύου χωρίς να σκέφτονται και να αναπτύσσουν την κριτική τους ικανότητα (Καραγιαννίδης κ.ά., 2008).

Η ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση είναι δυνατό να αξιοποιηθεί καλύτερα με τη σταδιακή προσαρμογή του εκπαιδευόμενου, αρχικά με τη δοκιμή ενός απλού, και εύκολου προγράμματος διδασκαλίας για την εξοικείωσή του. Αρχικά, είναι δυνατό να δημιουργηθεί κλίμα εμπιστοσύνης ανάμεσα σε εκπαιδευτή και σε εκπαιδευόμενους. Ενθαρρύνει τους μαθητές να μιλήσουν για τον εαυτό τους και τους εξηγεί σαφώς τί περιμένει από αυτούς. Η επικοινωνία δασκάλων και μαθητών γίνεται γραπτώς και όσο καλύτερα διατυπώνονται οι σκέψεις και οι έννοιες που θέλει να μεταδώσει ο εκπαιδευτής τόσο πιο ομαλά θα εξελιχθεί το μάθημα. Η ενεργός συμμετοχή των εκπαιδευόμενων είναι πάρα πολύ σημαντική γι' αυτό το λόγο ο δάσκαλος χρησιμοποιεί διάφορες τεχνικές, όπως είναι η αποφυγή μακροσκελών αναλύσεων, η προσωπική επαφή και η συνεχής χρήση ασκήσεων για να ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης της διδαχθείσας ύλης από το μαθητή (Ματσαγγούρας, 2007).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Επιπλέον, ηλεκτρονικό και έντυπο υλικό συμπληρώνονται. Οι μαθητές αποτελούν μέλη μιας ενιαίας ομάδας και ανταλλάσσουν εμπειρίες, διεξάγουν συζητήσεις και εφαρμόζουν μια αλληλοδιδασκτική μέθοδο. Η απάντηση στα ερωτήματα του εκπαιδευόμενου είναι πολύ άμεση και είναι δυνατό να παρακολουθούνται τα στατιστικά στοιχεία δραστηριότητας κάθε μαθητή.

Ο έλεγχος του εκπαιδευτή πάνω στους μαθητές του είναι πολύ περιορισμένος στην περίπτωση της τηλεεκπαίδευσης. Το σύνολο της επικοινωνίας του μαθητή με την υπόλοιπη τάξη γίνεται γραπτώς. Στην τηλεεκπαίδευση απουσιάζουν οι λεκτικές μορφές επικοινωνίας με τις οποίες ο διδάσκων μπορεί να αναγνωρίσει προβλήματα στον τρόπο λειτουργίας της τάξης. Επίσης, ένα μάθημα που γίνεται μέσω διαδικτύου δεν είναι ούτε πιο εύκολο ούτε πιο απλό από ένα παραδοσιακό, οπότε όλες οι ασκήσεις και οι εργασίες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως εργαλείο μάθησης και προσωπικής βελτίωσης. Αντίθετα από τις κλασικές τάξεις, σε ένα διαδικτυακό μάθημα ο εκπαιδευόμενος έχει πολύ χρόνο να σκεφθεί πριν απαντήσει γι' αυτό το λόγο οι ερωτήσεις του δασκάλου είναι πιο σύνθετες. Ο μαθητής πρέπει να έχει κριτική σκέψη, να επιχειρηματολογεί και να μπορεί να υποστηρίζει τις απόψεις του. Αν έχει άδικο, με τη συζήτηση θα μπορέσει να καταλάβει και να διορθώσει τα λάθη του. Στην περίπτωση της εκπαίδευσης μέσω Internet είναι πολύ σημαντική η αναζήτηση πληροφοριών και η εκμάθηση αυτής της τεχνικής είναι δύσκολη, αφού απαιτεί ιδιαίτερες γνώσεις και ικανότητες (Ματσαγούρας, 2007).

Ο μαθητής πρέπει να συνδέεται συχνά με τον χώρο διδασκαλίας, τουλάχιστον μία φορά την ημέρα για να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις του μαθήματος και να αισθάνεται εντονότερη την παρουσία του ως ενεργό μέλος της ομάδας. Στις μέρες μας οι εκπαιδευόμενοι είναι κατά κύριο λόγο ενήλικες και μάλιστα εργαζόμενοι που παρακολουθούν μαθήματα για να βελτιώσουν την παραγωγικότητά τους.

Η χρήση του διαδικτύου στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως εργαλείο διδασκαλίας και μάθησης συνεπάγεται μεγάλης κλίμακας συμμετοχή από τη διοίκηση, τους καθηγητές και τους φοιτητές. Το διαδίκτυο παρέχει γρήγορη και εύκολη πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να είναι ένα σημαντικό εργαλείο πληροφοριών αναζήτησης για φοιτητές. Οι Chen και Fu τόνισαν ότι η αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο έχει θετική επίδραση στην προσωπική και πνευματική ανάπτυξη, αλλά και στην επαγγελματική προετοιμασία (Chen, Fu, 2009).

Όλοι οι εκπαιδευτές, πρέπει να γνωρίζουν ότι μαθητές και σπουδαστές είναι όλο και πιο ικανοί να χρησιμοποιούν τα διαδίκτυο από νεαρή ηλικία. Οι αλλαγές στις μεθόδους διδασκαλίας έχουν αποφανθεί σημαντικές με το περιεχόμενο των μαθημάτων που γίνεται on-line να είναι πιο

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

διαδραστικό. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υπάρχει μια πτωτική τάση στη χρήση παραδοσιακών πόρων στην εκπαίδευση, όπως σε έντυπα βιβλία και βιβλιοθήκες, καθώς οι φοιτητές είναι εύκολο να μεταβούν σε διαδικτυακές βιβλιοθήκες πολυμέσων και κειμένων (Tsvere et al., 2013).

Η έρευνα των Bashir, Mahmood και Shafique δείχνει ξεκάθαρα ότι οι μαθητές κάνουν χρήση του διαδικτύου για τις ανάγκες ανάγνωσης και έρευνας που σχετίζονται με τα μαθήματά τους. Μόνο το ένα τέταρτο των φοιτητών χρησιμοποιεί το ίντερνετ για ψυχαγωγικούς σκοπούς κάτι το οποίο έρχεται σε αντίθεση με τη γενική αντίληψη της χρήσης του διαδικτύου στο Πακιστάν που αποδίδεται στην ψυχαγωγία (Bashir, 2008).

2.3.1 Επείγουσα τηλεκπαίδευση την εποχή του κορωνοϊού

Με την πανδημία του κορωνοϊού η τηλεκπαίδευση έχει μπει πλέον για τα καλά στη ζωή γονέων και παιδιών κάθε ηλικίας όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο. Δεν υπάρχει προσωπική επαφή μαθητών και δασκάλων, εντούτοις οι δάσκαλοι κάνουν προσπάθειες να κρατήσουν ζωντανό το ενδιαφέρον των μαθητών. Γίνεται προσπάθεια για τη χρήση νέων τεχνολογιών για να συνεχιστεί η διάχυση της γνώσης με την άρση φυσικών εμποδίων, καταργώντας τα γεωγραφικά σύνορα.

Η τηλεκπαίδευση έχει πολλά πλεονεκτήματα. Αρχικά, έχουν πρόσβαση στη γνώση παιδιά, τα οποία μεγαλώνουν σε απομακρυσμένες περιοχές, άρα τους δίνονται ίσες ευκαιρίες σε ότι αφορά στην απόσταση και στην επιλογή του χρόνου εκπαίδευσης, αλλά και στο γνωστικό αντικείμενο. Με τη συνεχιζόμενη κατάρτιση και εκπαίδευση είναι δυνατό να βελτιωθούν οι ικανότητες των εκπαιδευόμενων, καθώς και να υπάρξει άμεση διασύνδεση με πηγές γνώσεων, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, μουσεία κ.λ.π. και αυξημένες δυνατότητες συνεργασίας ανάμεσα σε εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτές που είναι γεωγραφικά διασπαρμένοι. Δημιουργείται μια ηλεκτρονική τάξη εξομοιώνοντας όλες τις λειτουργίες μιας παραδοσιακής τάξης, δηλαδή παραδίδονται διαλέξεις, επιλύονται και διορθώνονται ασκήσεις, κ.λ.π. Επιπλέον, αυξάνεται ο αριθμός των εκπαιδευόμενων και υπάρχει ευελιξία στο χρόνο, στο χώρο και στο ρυθμό που γίνονται τα μαθήματα. Οι εκπαιδευτικοί εξοικονομούν χρόνο και οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να ελέγχουν την πρόοδο που σημειώνουν κατά τη μαθησιακή διαδικασία, αφού υποβάλλονται συνεχώς σε ερωτήσεις (Ματσαγγούρας, 2007).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Για τα μεγαλύτερα παιδιά του Γυμνασίου και του Λυκείου, η κατάσταση αυτή αντιμετωπίζεται πιο εύκολα, ενώ για τα παιδιά του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού η εμπειρία είναι πρωτόγνωρη. Η κρατική τηλεόραση προσφέρει βιντεοσκοπημένα μαθήματα για όλες τις τάξεις του Δημοτικού, αλλά και για το νηπιαγωγείο, κάτι το οποίο ενεργοποιήθηκε στο πρώτο κύμα της πανδημίας και από τότε εμπλουτίζεται σε δασκάλους και μαθήματα. Με τηλεκπαίδευση συνεχίζουν τη λειτουργία τους και όλα τα πανεπιστήμια της επικράτειας με μόνη εξαίρεση τα εργαστήρια και τις κλινικές ασκήσεις του τελευταίου έτους προπτυχιακών προγραμμάτων, τα οποία εξακολουθούν να πραγματοποιούνται δια ζώσης. Μάλιστα η διανομή των διδακτικών συγγραμμάτων πραγματοποιείται με κατ' οίκον παράδοση.

Στην προσπάθεια να παραμείνουν τα παιδιά στο εκπαιδευτικό σύστημα χρειάζεται σχολαστική καταγραφή συμμετοχής όλων των μαθητών παρακολουθώντας την παρουσία και την πρόοδο της μάθησής τους. Επίσης, γίνεται προσπάθεια να διατηρηθεί η επαφή, καθώς και να ενισχυθεί η αυτοπεποίθηση των μαθητών. Πιθανά εμπόδια στη συμμετοχή των μαθητών στη διαδικασία της σύγχρονης εκπαίδευσης από απόσταση θα πρέπει να αντιμετωπίζονται άμεσα. Επιπλέον, θα πρέπει να παρέχεται εξατομικευμένη υποστήριξη στους μαθητές που αντιμετωπίζουν προβλήματα στη διαχείριση της σύγχρονης τεχνολογίας (alfavita, 2020).

Η πανδημία του κορωνοϊού στις ευρωπαϊκές χώρες και η λήψη των αναγκαίων εθνικών μέτρων για την αντιμετώπιση της διασποράς του ιού προσέφερε διαδικτυακά εργαλεία, τα οποία μπορούν να εξυπηρετήσουν διάφορους εκπαιδευτικούς σκοπούς, όπως είναι η σύνδεση εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων από απόσταση, η πρόσβαση σε πληροφοριακό υλικό ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών, πληροφορίες που δεν υπάρχουν διαθέσιμες σε κάθε σπίτι ή ίδρυμα και η στήριξη της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτών (ec.europa.eu, 2020).

Για τη διασφάλιση της συνέχισης των δράσεων της εκπαίδευσης και κατάρτισης υπάρχει στο διαδίκτυο ένα ευρύ φάσμα υλικού ηλεκτρονικής μάθησης, όπως είναι οι διαδικτυακές πλατφόρμες και τα χρηματοδοτούμενα έργα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με τους πόρους αυτούς θα είναι πιο εύκολη η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής μάθησης σε διάφορα επίπεδα της εκπαίδευσης σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες (ec.europa.eu, 2020).

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

2.4 Εφαρμογές του διαδικτύου στην ψυχαγωγία

Ένας τομέας που επηρεάζεται πολύ από το διαδίκτυο είναι η ψυχαγωγία. Τρόποι ψυχαγωγίας των χρηστών του διαδικτύου είναι τα τραγούδια, οι κινηματογραφικές ταινίες, οι τηλεοπτικές σειρές, τα βίντεο, οι εκπομπές, τα παιχνίδια κ.λ.π. Η ψυχαγωγία από το σπίτι προσφέρει άπειρες επιλογές, εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος, αφού ο ψηφιακός κόσμος προσφέρει τις περισσότερες φορές δωρεάν ψυχαγωγία.

Η έμφυτη τάση του ανθρώπου να επικοινωνεί με άλλους ανθρώπους καλύφθηκε μέσω της κοινωνικής δικτύωσης. Μέσω της κοινωνικής δικτύωσης ο άνθρωπος επικοινωνεί με άλλους ανθρώπους και είναι σε θέση να ανταλλάξει απόψεις, εμπειρίες, σκέψεις, συναισθήματα, ακόμα και να εμπλουτίσει τις γνώσεις του. Στη σύγχρονη εποχή η κοινωνική δικτύωση είναι μια on-line δραστηριότητα και η σύνδεσή της με τεχνολογικές υπηρεσίες παρέχει τη δυνατότητα στους ανθρώπους για επικοινωνία με άλλα άτομα, σε οποιοδήποτε μέρος της γης κι αν βρίσκονται και οποιαδήποτε στιγμή. Πλέον πραγματοποιείται με τη βοήθεια νέων ηλεκτρονικών μέσων και νέων εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης επιτυγχάνοντας την ηλεκτρονική κοινωνικοποίηση (Wellman et al, 2001).

Σύμφωνα με το άρθρο των Bashir, Mahmood και Shafique (2008), οι οποίοι παρουσίασαν τα αποτελέσματα έρευνας που έλαβε χώρα σε φοιτητές σε Πανεπιστήμιο του Πακιστάν σχετικά με τη συμπεριφορά τους στη χρήση του διαδικτύου, μόνο το ένα τέταρτο των φοιτητών δήλωσε ότι χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για ψυχαγωγικούς σκοπούς (Bashir, et al, 2008).

Αντίθετα, σε άρθρο των Stanciu και Tinca οι οποίοι πραγματοποίησαν το 2014 αντίστοιχη έρευνα σε φοιτητές σχετικά με τη χρήση του διαδικτύου, σύμφωνα με το χρόνο που ξοδεύουν on-line, οι σπουδαστές δήλωσαν ότι η πιο σημαντική δραστηριότητα είναι οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις (39%) και ακολουθούν τα προσωπικά ενδιαφέροντα (25%) και η έρευνα για μελέτες στις σπουδές (25%) στο ίδιο ποσοστό. Έπεται η χρήση του διαδικτύου για σκοπούς εργασίας όπως δήλωσαν φοιτητές που αντιστοιχούν στο 11% των ερωτώμενων (Stanciu, Tinca, 2014).

Στο διαδίκτυο ευνοούνται σήμερα η δημιουργία σχέσεων φιλίας και οι ερωτικές σχέσεις. Οι φιλικές σχέσεις είναι οι σημαντικότερες διαπροσωπικές σχέσεις των νέων ανθρώπων και η έλλειψή τους ή η αποτυχία αυτών των σχέσεων προκαλούν συναισθήματα απογοήτευσης και προκαλούν

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

τη δυστυχία ή ακόμα και την κατάθλιψη. Οι προσπάθειες για την απόκτηση φιλικών σχέσεων θα πρέπει να γίνονται σε ήρεμες στιγμές της ζωής των ανθρώπων, διότι αν βρίσκονται κάτω από συναισθηματικές πιέσεις δε μπορούν να τις ξεκινήσουν σωστά (Μαρμαρινός, 2008).

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια οι υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης έχουν λάβει μεγάλη διάσταση στη χώρα μας δημιουργώντας κοινότητες ανθρώπων στο διαδικτυακό χώρο που έχουν κοινά ενδιαφέροντα. Τα online κοινωνικά δίκτυα είναι υπηρεσίες μέσω του παγκόσμιου ιστού που προσφέρουν τη δυνατότητα στα άτομα να κατασκευάσουν ένα δημόσιο προφίλ, να δημιουργήσουν σχέσεις ανάμεσα σε πρόσωπα και ομάδες χρηστών που έχουν παρόμοια ενδιαφέροντα και τους επιτρέπεται να αλληλεπιδρούν. Οι χρήστες και ιδιαίτερα οι χρήστες νεαρής ηλικίας ανταλλάσσουν απόψεις και προσωπικές πληροφορίες με άλλους χρήστες σχετικά με την προσωπική ζωή τους, την εργασία τους, τις δραστηριότητες και τους φίλους τους (Wellman et al, 2001).

Στις μέρες μας οι διαδικτυακές φιλίες έχουν μπει δυναμικά στην καθημερινότητα μικρών και μεγάλων. Είναι αλήθεια ότι το διαδίκτυο διευκολύνει την επικοινωνία, μας βοηθά να ξαναβρούμε ξεχασμένους φίλους, φίλους που ζουν σε άλλες πόλεις ή στο εξωτερικό και κάποιες φορές να επικοινωνήσουμε με ανθρώπους που έχουν την ίδια φιλοσοφία με μας, ανθρώπους που γίνονται φίλοι μας, ανθρώπους που δεν τους γνωρίζουμε και ίσως να μην τους γνωρίσουμε και ποτέ.

Πολλά άτομα νεαρής ηλικίας χρησιμοποιούν το διαδίκτυο προκειμένου να επικοινωνήσουν με τους φίλους τους. Προτιμούν αυτόν τον τρόπο επικοινωνίας για να πουν τα νέα τους, να ανταλλάξουν απόψεις, να παίξουν παιχνίδια, να δουν βίντεο. Είναι ένας πολύ διαδεδομένος τρόπος επικοινωνίας στη σύγχρονη εποχή. Οι φίλοι που βρίσκονται μακριά, σε διαφορετικές πόλεις ή οι φίλοι που δε μπορούν να συναντηθούν λόγω έλλειψης χρόνου είναι δυνατό να ανταλλάξουν νέα και πληροφορίες μέσω του διαδικτύου, μέσω των κοινωνικών δικτύων.

Η συντριπτική πλειοψηφία των νέων επιδιώκουν τη χαρά και την ευτυχία που προσφέρουν οι ερωτικές σχέσεις. Στις σχέσεις αυτές επικρατούν συναισθήματα συμπάθειας και στοργής και υπάρχει μεγάλη οικειότητα κι έντονο ενδιαφέρον στα πρόσωπα που αλληλεπιδρούν. Στις μέρες μας είναι πολύ διαδεδομένο το διαδικτυακό φλερτ. Η έλλειψη αναζήτησης πραγματικής επαφής απομονώνει το άτομο, το οποίο φλερτάρει μπροστά από την οθόνη του υπολογιστή. Πολλά άτομα γνωρίζουν συντρόφους μέσω του διαδικτύου, αφού παρουσιάζουν αδυναμία στη λήψη

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

αποφάσεων και ρίσκο και δε μπορούν να διεκδικήσουν δια ζώσης το άτομο για το οποίο ενδιαφέρονται.

Μέσα από την απαγόρευση της ανάγκης για κοινωνικές σχέσεις και συναισθηματικούς δεσμούς στην εποχή του κορωνοϊού, μπορεί κάποιος να εγκρίνει ή να απορρίπτει πιθανούς ερωτικούς συντρόφους διαδικτυακά, να φλερτάρει παροδικά, χωρίς να υπάρχει κανένα μέλλον στη σχέση αυτή, προκειμένου να καλύψει τις δικές του ανάγκες και επιθυμίες. Η ανασφάλεια για το αύριο τον κάνει να επικεντρώνεται στην ταχύτητα και στην επιφάνεια και φοβούμενος τί σημαίνει η νέα αυτή κατάσταση, προτιμά να καταφεύγει στη φαντασίωση, ώστε να αισθανθεί ευτυχισμένος.

Τα πιο δημοφιλή κοινωνικά δίκτυα είναι τα εξής (Mayer, 2009):

Facebook

Το facebook παραμένει το πιο δημοφιλές κοινωνικό δίκτυο. Αναμφισβήτητα, έχει επηρεάσει την κοινωνική ζωή των ανθρώπων με πάρα πολλούς τρόπους. Επιτρέπει στους χρήστες να βρίσκονται συνεχώς σε επικοινωνία με φίλους, συγγενείς και άλλους γνωστούς σε οποιοδήποτε μέρος του πλανήτη και αν βρίσκονται, αρκεί να έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Επίσης, το Facebook δίνει την ευκαιρία σε εμπόρους και εταιρείες να προβληθούν μέσω αυτού.

Εικόνα 7: Facebook-Instagram: Δύο δημοφιλή κοινωνικά δίκτυα

Instagram

Το Instagram έχει εξελιχθεί ως ένα από τα πιο δημοφιλή κοινωνικά δίκτυα μέσω του οποίου μοιράζονται φωτογραφίες από κινητά τηλέφωνα. Προσφέρει τη δυνατότητα επεξεργασίας και κοινοποίησης φωτογραφιών, αλλά και βίντεο στο διαδίκτυο. Επομένως, οι χρήστες είναι σε θέση να μοιράζονται φωτογραφικό υλικό με τους ακολούθους τους, τους followers και μπορούν ακόμα να δηλώνουν ότι τους αρέσουν δημοσιεύσεις, να κάνουν σχόλια κ.λ.π.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

YouTube

Το YouTube αποτελεί μια πολύ δημοφιλή ιστοσελίδα που παρακολουθούμε διάφορα βίντεο. Μετά από τη google είναι η δεύτερη μεγαλύτερη μηχανή αναζήτησης. Οι χρήστες μπορούν να παρακολουθήσουν βίντεο σε εξωτερικές ιστοσελίδες εκτός του Youtube, ενώ οι άνθρωποι που δημιουργούν και αναρτούν βίντεο με το αντικείμενο επιλογής τους, ως επάγγελμα ονομάζονται Youtubers και μάλιστα έχουν αποκτήσει μεγάλο κοινό.

Twitter

Το Twitter έκανε την εμφάνισή του το 2006 και αποτελεί ένα μέσο κοινωνικής δικτύωσης μέσω του οποίου οι χρήστες στέλνουν και διαβάζουν μηνύματα. Η δημοσίευση κειμένων γίνεται μόνο από συνδεδεμένους χρήστες, αλλά η ανάγνωση των μηνυμάτων μπορεί να γίνει και από μη συνδεδεμένους χρήστες. Πολλοί προτιμούν αυτό το μέσο κοινωνικής δικτύωσης λόγω του μικρού μεγέθους των μηνυμάτων που περιορίζεται σε λίγους μόνο χαρακτήρες.

Linkedin

Το LinkedIn είναι ένα κοινωνικό δίκτυο για επαγγελματίες που έκανε την εμφάνισή του το 2003. Τα μέλη που έχουν εγγραφεί σε αυτό μπορούν να δημιουργήσουν το επαγγελματικό προφίλ τους και να αναζητήσουν εργασία. Είναι εκείνο το μέσο κοινωνικής δικτύωσης που βοηθάει τον καθένα να βελτιώσει την καριέρα του, αλλά και να γνωρίσει ανθρώπους, οι οποίοι θα τον βοηθήσουν στην εργασία του. Το προφίλ κάποιου στο LinkedIn αποτελεί το βιογραφικό σημείωμά του, αφού μέσω αυτού παρουσιάζει τις γνώσεις και τις δεξιότητές του, τα πτυχία και τις πιστοποιήσεις του, την επαγγελματική εμπειρία και προϋπηρεσία του κ.λ.π. Εκτός από τη δημιουργία ομάδων, δημοσιεύονται θέσεις εργασίας και πραγματοποιούνται και αιτήσεις για αναζήτηση εργασίας.

Pinterest

Το Pinterest είναι πλέον ένα δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης που λειτουργεί ως ένα σύστημα λογισμικού το οποίο σχεδιάστηκε για την αποθήκευση και ανακάλυψη πληροφοριών στον παγκόσμιο ιστό με τη χρήση εικόνων και βίντεο, αποδεικνύοντας τη σημασία του οπτικού περιεχομένου στο χώρο του διαδικτύου. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί ότι το Pinterest μετράει 300 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες σε μηνιαία βάση από τον Αύγουστο του 2019 (Fiegerman, 2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

3.1 Διαφύλαξη προσωπικής ζωής

Η εποχή μας είναι αλληλένδετη με τον ψηφιακό κόσμο και τις τεχνολογίες που συνεχώς αναπτύσσονται για να διευκολύνουν την καθημερινότητά μας. Ο σύγχρονος άνθρωπος στην προσπάθειά του να ισορροπήσει την ταχύτητα με την οποία γίνονται όλα γύρω του, καταφεύγει στη δαπάνη χρόνου στο διαδίκτυο τόσο ως μέσο πληροφόρησης όσο και ως μέσο διασκέδασης. Ο κίνδυνος που έγκειται από την πολύωρη και συνεχή χρήση του διαδικτύου είναι σημαντικός και πολύπλευρος καθώς διασπάται σε προβλήματα υγείας, ψυχολογικά προβλήματα, αποξένωση από το κοινωνικό του περίγυρο, αλλά και εθισμός.

Η συστηματική και πολύωρη χρήση του διαδικτύου πολλές φορές φτάνει στην κατάχρησή του με αποτέλεσμα οι χρήστες του να αναγνωρίζουν σημαντικά προβλήματα που σχετίζονται με την προσωπική τους ζωή. Η αύξηση της χρήσης του διαδικτύου φέρνει ως συνέπεια τη σταδιακή μείωση των προσωπικών συναισθημάτων. Ο χρήστης συνεχώς αισθάνεται δεμένος με το διαδίκτυο και αυτό δεν του αφήνει περιθώριο να δώσει χρόνο στον εαυτό του, ώστε να ασχοληθεί με άλλες δραστηριότητες που θα γεμίσουν την καθημερινότητά του και θα του προσφέρουν νέα συναισθήματα και συγκινήσεις (Καλογρίδου-Κολυβά, 2011).

Σύμφωνα με την έρευνα του Davis, ο οποίος το 2001 παρουσίασε ένα γνωστικό μοντέλο συμπεριφοράς παθολογικής χρήσης του διαδικτύου, ο χρήστης του διαδικτύου πολλές φορές καταφεύγει σε χάπια καφεΐνης για να αυξήσει τη διάρκεια παραμονής του σε διάφορες ιστοσελίδες. Αυτό φέρνει σαν αποτέλεσμα να μην κοιμάται τις ώρες που πρέπει κάθε μέρα κι έτσι η προσωπική και επαγγελματική του ζωή να πλήττονται, και πολλές φορές παρατηρείται πτώση του ανοσοποιητικού του συστήματος, είναι πιο αδύναμος με συνέπεια την εμφάνιση διάφορων ασθενειών (Davis, 2001).

Στην προσωπική του ζωή και πιο συγκεκριμένα στην οικογενειακή του δραστηριότητα, οι σχέσεις έχουν πληγεί λόγω της υπερβολικής και συχνής χρήσης του διαδικτύου. Σχέσεις μεταξύ των συζύγων, αισθηματικές συναντήσεις που ακυρώνονται, προβλήματα επικοινωνίας μεταξύ γονέα και παιδιών ή ακόμα και αποκοπή από τους στενούς φίλους είναι λίγες μόνο αναφορές που φαίνεται να προκαλεί η χρήση του διαδικτύου.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Η προσωπική ζωή φαίνεται ότι χάνεται εξαιτίας των πολλών ωρών που αφιερώνεται στο ίντερνετ και σε διάφορες ιστοσελίδες. Οι γάμοι φαίνεται ότι επηρεάζονται ιδιαίτερα καθώς η αλόγιστη χρήση του διαδικτύου φέρνει αλλαγές στις ευθύνες και τις υποχρεώσεις που έχει κάθε μέλος και η ισορροπία μπορεί να χαθεί. Συνήθως οι εθισμένοι σύζυγοι τείνουν να χρησιμοποιούν διάφορες εφαρμογές του διαδικτύου για να αποφύγουν να κάνουν τις αναγκαίες καθημερινές εργασίες του σπιτιού που μπορεί να είναι από την πιο απλή δραστηριότητα, όπως να σκουπίσει μέχρι ενέργειες ευθύνης, όπως είναι να πάρει το παιδί από το σχολείο.

Η εξαρτημένη συμπεριφορά συνεχίζεται και γίνεται εμφανής με διάφορους διαπληκτισμούς και τσακωμούς που μπορεί να υπάρξουν μέσα στην οικογένεια εξαιτίας του υπερβολικού χρόνου που δαπανάται μπροστά από μία οθόνη. Οι χρήστες αρνούνται κάθε κατηγορία, ενώ σε πολλές περιπτώσεις τείνουν να γίνονται και επιθετικοί όταν τους μιλάς για το πρόβλημα, τον εθισμό τους στο διαδίκτυο. Μάλιστα συχνές είναι και οι περιπτώσεις που οι χρήστες γνωρίζουν νέους διαδικτυακούς φίλους με τους οποίους προτιμούν να περνάνε το χρόνο τους (Davis, 2001).

Οι φιλίες μέσω διαδικτύων μπορεί να προκαλέσουν ακόμα και το χωρισμό ενός ζευγαριού, αφού η γνωριμία με ένα άτομο του αντίθετου φύλου μπορεί να φέρει πολλά προβλήματα στη διαβίωση του ζευγαριού. Όλο και περισσότερες γνωριμίες γίνονται με την ευκολία που δίνουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η προδοσία προς στο πρόσωπο του συντρόφου μπορεί να έρθει χωρίς να θεωρεί ο χρήστης ότι αυτό που κάνει είναι κάτι κακό που προσβάλλει τη σχέση του ή το γάμο του. Οι δικηγόροι μαρτυρούν ότι οι γνωριμίες μέσω διαδικτύου πλέον είναι ένας σημαντικός λόγος αύξησης των διαζυγίων (Widyanto, McMurrin, 2004).

Σε φιλικό επίπεδο, ο εθισμένος χρήστης θα προτιμήσει να αφιερώσει το χρόνο του σε δραστηριότητες σε διάφορους ιστότοπους από το να συναντηθεί ή να μιλήσει με τους πραγματικούς του φίλους. Ο χρήστης φαίνεται ότι δεν επιθυμεί πια να συμμετέχει σε δραστηριότητες που έκανε με την παρέα του, να βρεθεί μαζί τους για ένα σινεμά ή ένα φαγητό, να παρακολουθήσει extreme sports ή να ταξιδέψει. Η εθιστική χρήση του ίντερνετ μαρτυρείται από θολωμένα και θυμωμένα ξεσπάσματα των χρηστών απέναντι στα μέλη της οικογένειάς του ή σε οικεία φιλικά πρόσωπα.

Η δυνατότητα που παρέχει το διαδίκτυο στη δημιουργία σεξουαλικών και φιλικών σχέσεων καταστρέφει τις πραγματικές σχέσεις που δε στηρίζονται σε έναν ιστότοπο αλλά σε αληθινά συναισθήματα. Η χρήση του διαδικτύου παρεμβαίνει στις καθημερινές σχέσεις και δημιουργεί αποξένωση, αναστάτωση, απογοήτευση και ζήλεια. Ωστόσο το πιο σημαντικό είναι ότι πλήττεται η εμπιστοσύνη μεταξύ των ανθρώπων κι έτσι και η ποιότητα της σχέσης τους.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Ακόμη είναι σημαντικό να αναφερθούμε στο γεγονός της ανταλλαγής δεδομένων και αρχείων προς έναν ξένο διαδικτυακό φίλο που θα γνωρίσει κανείς μέσω των κοινωνικών μέσων δικτύωσης. Η μη ορθή χρήση του διαδικτύου μπορεί να φέρει τεράστια προβλήματα στη ζωή του χρήστη, αφού είναι πιθανό να εξαπατηθεί και να δώσει πρόσβαση σε φωτογραφίες, αρχεία που έχει δουλέψει ή δεδομένα για την προσωπική του ζωή, όπως η διεύθυνσή του και να γίνει στόχος για κάποιους (Σφακιανάκης κ.ά., 2012).

Επίσης, το διαδίκτυο πλέον έχει πολλές κακόβουλες εφαρμογές με στόχο τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, με μη έγκυρες ηλεκτρονικές διευθύνσεις που μπορούν να κολλήσουν τον υπολογιστή ή το κινητό του χρήστη με ιούς, με απώτερο στόχο τη λήψη προσωπικών δεδομένων, όπως φωτογραφίες, μέχρι και την συγκομιδή στοιχείων από χρηματικούς λογαριασμούς για να αποσπάσουν μεγάλα χρηματικά ποσά από το χρήστη.

3.2 Ψυχολογικά και σωματικά συμπτώματα από την κατάχρηση του διαδικτύου

Στη σύγχρονη εποχή πολλά άτομα κάνουν αλόγιστη χρήση του ίντερνετ και είναι εθισμένα στη χρήση διαδικτύου. Αντιλαμβανόμαστε ότι όσο πιο μικρή είναι η ηλικία του χρήστη τόσο πιο ευαίσθητος είναι στο θέμα διαδίκτυο και ο εθισμός μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα και στη σωματική του και ψυχολογική του υγεία. Τα περισσότερα παιδιά που εθίζονται στο διαδίκτυο είναι λόγω των on line παιχνιδιών και σε μικρότερο ποσοστό εξαιτίας των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Ο εθισμός στα ηλεκτρονικά παιχνίδια παρουσιάζεται ως ψυχολογική διαταραχή (Καλογρίδου-Κολυβά, 2011).

Κάποια από τα ψυχολογικά συμπτώματα που μπορούμε να αντιμετωπίσουμε στο χρήστη του διαδικτύου είναι τα παρακάτω :

- Αίσθηση ευχαρίστησης όση ώρα ασχολούνται με το διαδίκτυο.
- Συναισθήματα λύπης, στεναχώριας και θυμού σε περιπτώσεις που αποχωρίζονται τα ηλεκτρονικά μέσα που τους δίνουν πρόσβαση στο ίντερνετ.
- Δεν υπάρχει η ψυχολογική δύναμη να σταματήσουν τη χρήση του διαδικτύου.
- Συνεχώς θέλουν να ασχολούνται με τον υπολογιστή, το tablet ή το smartphone που διαθέτουν.
- Παραμελούν οικογένεια και ``πραγματικούς φίλους``.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

- Λένε ψέματα στην οικογένεια και στον κοινωνικό τους περίγυρο σχετικά με τις δραστηριότητες που κάνουν κάθε μέρα.
- Αντιμετωπίζουν προβλήματα στην εργασία ή στο σχολείο αντίστοιχα για τους μαθητές, γίνονται μη αποδοτικοί πράγμα που συνεπάγεται ότι δεν θα φέρουν το αποτέλεσμα που θέλουμε στην εργασία και έτσι κινδυνεύουν είτε να γίνουν ανταγωνιστικοί και κριτικοί προς τους συναδέλφους είτε να χάσουν τη δουλειά τους.

Επίσης, σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι ανάμεσα στις ψυχολογικές επιπτώσεις που φέρνει η ακαταλόγιστη χρήση του διαδικτύου είναι και η διαταραχή του ύπνου. Ο χρήστης αφιερώνει πολλές ώρες του 24ωρου μπροστά από την οθόνη του κινητού, του tablet ή του smartphone του, με αποτέλεσμα να μην κοιμάται τις απαραίτητες ώρες που πρέπει για τον οργανισμό ή να έχει διαταραχές στον ύπνο του και να κοιμάται λίγες ώρες σε μη σωστά για τον οργανισμό διαστήματα που δεν αναπληρώνουν τον χαμένο ύπνο.

Τέλος, θα πρέπει να τονιστεί ότι η πιο σημαντική συνέπεια σε ψυχολογικό επίπεδο από την κατάχρηση του διαδικτύου είναι η απομόνωση και η αποξένωση από την οικογένεια και τους φίλους. Ο χρήστης δεν αφιερώνει χρόνο στα αγαπημένα του πρόσωπα και βρίσκει υποκατάστατες σχέσεις μέσω του διαδικτύου. με αποτέλεσμα να τσακώνεται ή να διαλύει τις πραγματικές του σχέσεις.

Όσο αναφορά τις σωματικές επιπτώσεις που φέρνει η κατάχρηση του διαδικτύου από τους χρήστες μπορούμε να αναφερθούμε σε καταστάσεις που φέρνουν το χρήστη να μην κινείται πέρα από το δωμάτιο που βρίσκεται ο υπολογιστής και αυτό φέρνει τις παρακάτω επιπτώσεις (Καλογρίδου-Κολυβά, 2011):

- Έλλειψη σωματικής άσκησης και αθλητικής δραστηριότητας, σε αυτήν την περίπτωση ο χρήστης είναι ευτυχισμένος μπροστά από μια οθόνη και δεν αναζητά άλλους τρόπους διασκέδασης και αναψυχής. Έτσι παραμελεί το σώμα του δίνοντας του μόνο μία καθιστική ζωή, χωρίς άσκηση δημιουργώντας πιθανά κινητικά προβλήματα, πόνους στις αρθρώσεις και στη μέση.
- Διατροφικές διαταραχές, ο χρήστης δεν αφιερώνει χρόνο στο να μαγειρέψει, έτσι καταφεύγει στο έτοιμο junk food, με συνέπεια να τρώει πολλά λιπαρά και υδατάνθρακες. Από τη διατροφή του λείπουν σημαντικά στοιχεία, όπως βιταμίνες από φρούτα και λαχανικά και βλέπει το βάρος του να αυξάνεται.
- Πολύ συχνή είναι και η εμφάνιση μυοσκελετικών παθήσεων, όπως είναι η σκολίωση, αφού ο χρήστης είναι πάνω από έναν υπολογιστή και πολλές ώρες.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

- Προβλήματα στην όραση με ξηρά μάτια και παθήσεις όπως είναι η μυωπία, ο χρήστης περνάει πολλές ώρες της ημέρας μπροστά σε μια οθόνη με υψηλή ακτινοβολία και αυτό επηρεάζει την όρασή του, δημιουργώντας σε πολλές περιπτώσεις παθήσεις.
- Παραμέληση της προσωπικής υγιεινής, αφού πολλές φορές συναντάμε εθισμένους χρήστες του διαδικτύου που δε δίνουν σημασία σε βασικούς κανόνες υγιεινής, αφού ξεχνάνε και να κάνουν ένα μπάνιο για να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στην ενασχόλησή τους στο ίντερνετ.
- Ημικρανίες, οι ειδικοί αναφέρουν πως η αλόγιστη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών, όπως είναι ο υπολογιστής, το tablet ή το smartphone λόγω της ακτινοβολίας που εκπέμπουν μπορεί να προκαλέσουν έντονους πονοκεφάλους. Επίσης, οι led μπλε φωτισμοί που εκπέμπουν οι οθόνες αυτών των συσκευών μπορούν να επιδεινώσουν ημικρανίες και πονοκεφάλους για τους χρήστες, με αποτέλεσμα να γίνεται σαφές πως η κατάχρηση του διαδικτύου φέρνει σημαντικές συνέπειες στην υγεία του χρήστη.

3.3 Εθισμός και Αποξένωση

Η συνεχής και πολύωρη χρήση του διαδικτύου που δεν αφήνει στο χρήστη χρόνο για προσωπική ζωή και για άλλες δραστηριότητες πέρα από την ενασχόλησή του με αυτό, μπορεί να θεωρηθεί ως εθισμός στο διαδίκτυο. Κριτήρια που οριοθετούν την υπερβολική χρήση του ίντερνετ είναι η ύπαρξη τουλάχιστον τριών από τα παρακάτω (Widyanto, McMurrin, 2004):

α) Συμπτώματα συνδρόμου απόσυρσης, πολλοί από τους χρήστες κάνουν την κίνηση ότι πληκτρολογούν κάτι ή ότι παίρνουν μέρος στη διάρκεια ενός παιχνιδιού. Επίσης, πιθανό είναι να υπάρχει έμμονη σκέψη για το διαδίκτυο ή να ονειρεύονται καταστάσεις που είναι μέρος του διαδικτύου.

β) Παραμονή on line μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος από το προτιθέμενο.

γ) Κόστος ευκαιρίας για το χρόνο ή και τα χρήματα που δαπανά ένας χρήστης για την απασχόλησή του στο διαδίκτυο. Πολλές φορές οι χρήστες μπαίνουν στη διαδικασία να αγοράσουν και διάφορα προαπαιτούμενα για τη συμμετοχή τους, για παράδειγμα σε παιχνίδια.

δ) Έκπτωση λειτουργικότητας του ατόμου σε οικογενειακό και φιλικό επίπεδο, αφού ο χρήστης δείχνει ότι παραμελεί τις κοινωνικές του επαφές, αλλά και την προσωπική του περιποίηση και παρατηρούνται απώλεια ύπνου, βία και τσακωμοί με μέλη του περιβάλλοντός του.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

ε) Ο χρήστης συνεχίζει την αλόγιστη παραμονή του στο διαδίκτυο ενώ γνωρίζει τις επιπτώσεις που έχουν αναφερθεί παραπάνω.

Έτσι μπορούμε να ορίσουμε ως εθισμό την ενασχόληση με το διαδίκτυο για άντληση αισθήματος ικανοποίησης και ευχαρίστησης που συνοδεύεται με αύξηση του χρόνου που καταναλώνεται για την άντληση αυτού του αισθήματος. Το φαινόμενο αυτό του εθισμού στο διαδίκτυο μπορεί να εμφανιστεί σε ανθρώπους ανεξάρτητα από την ηλικία και τα ενδιαφέροντά τους. Οι πιο συχνές μορφές συνεχούς ενασχόλησης με το διαδίκτυο που φτάνει στα όρια του εθισμού φαίνεται ότι είναι τα on line παιχνίδια, το απλό σερφάρισμα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Οι χρήστες που εθίζονται φτάνουν πολλές φορές σε ενέργειες όπως η βία ή η κλοπή χρημάτων από την οικογένεια ή και η προσωπική παραμέληση της υγιεινής. Εθισμένος, λοιπόν, είναι κάποιος όταν παραμελεί σε σημαντικό βαθμό άλλες δραστηριότητες και καθημερινές του ενέργειες ζωτικής σημασίας για τον ίδιο ή για τους ανθρώπους του στενού περιβάλλοντός του (Σφακιανάκης κ.ά., 2012).

Πολλοί επιστήμονες και ερευνητές έχουν αναπτύξει θεωρίες για τον εθισμό στο διαδίκτυο. Η πιο συχνή άποψη είναι ότι αποτελεί μια διαταραχή που εμπεριέχει ανοχή, συμπτώματα απομόνωσης, αποξένωσης, συναισθηματικές διαταραχές, αποκοπή από τις κοινωνικές τους επαφές. Μία νέα τάση, λοιπόν, της στροφής στο διαδίκτυο και η υπερχρήση αυτού μπορούν να αναπτύξουν καινούργιες συμπεριφορές. Η παραπάνω θέση είναι λογική σε μια εποχή με καταίγισμο πληροφοριών και νέες τεχνολογίες, όπου οι άνθρωποι ψάχνουν να βρουν νέες ασχολίες για να δαπανήσουν τον ελεύθερο χρόνο τους (Widyanto, McMurrin, 2004).

Κάποια από τα χαρακτηριστικά που συναντάμε στους εθισμένους χρήστες είναι τα παρακάτω:

- Η αλλαγή στη διάθεσή τους, παρουσιάζοντας ευχαρίστηση και ικανοποίηση όταν απασχολούνται στο διαδίκτυο.
- Ανοχή στη χρήση του διαδικτύου από το φόβο ότι θα εγκαταλείψουν κάτι.
- Συναισθήματα βίας, επιθετικότητας και νευρικότητα κατά τη χρονική διάρκεια που τα άτομα δεν ήταν συνδεδεμένα στο διαδίκτυο.
- Δημιουργία συγκρούσεων, όταν υπάρχουν συνθήκες πίεσης ανάμεσα στους χρήστες και τα μέλη των οικογενειών τους.
- Εξέλιξη της χρήσης του διαδικτύου που γίνεται από κάθε άτομο. Στην αρχή υπάρχει πιο ομαλή χρήση του διαδικτύου, όμως, με το πέρασμα του χρόνου το άτομο μπορεί να οδηγηθεί σε μεγαλύτερο διάστημα παραμονής του στο ίντερνετ.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

- Η άρνηση ενός προβλήματος είναι ένα υποσυνείδητο συναίσθημα διατήρησης του αυτοελέγχου και της σταθερότητας.

Όσο αναφορά τη συναισθηματική κατάσταση ενός χρήστη του διαδικτύου εννοούμε την μελαγχολική διάθεση και την έντονη δυσφορία που νιώθει και φτάνει στα όρια της παθολογικής κατάστασης, στην οποία πέρα από την έντονη και παρατεταμένη θλίψη υπάρχουν και άλλα συμπτώματα, όπως είναι η απώλεια ενδιαφέροντος και ευχαρίστησης στις καθημερινές ασχολίες, η μειωμένη ενέργεια, η μειωμένη συγκέντρωση και προσοχή, έντονη κόπωση, αποξένωση από το φιλικό του περιβάλλον, αποστροφή από κοινωνικές βόλτες, ακόμα και τάσεις αυτοκαταστροφής.

Ο χρήστης του διαδικτύου αποφεύγει να βρεθεί με φίλους και συγγενείς και να κάνει δραστηριότητες που έκανε στο παρελθόν. Βρίσκει νόημα μόνο σε διαδικτυακούς ιστότοπους και ενέργειες στον ψηφιακό κόσμο. Έτσι, αποστρέφεται από το κοινωνικό του περιβάλλον με συνέπεια την αποξένωση και την απομόνωσή του, καθώς νιώθει πιο άνετα στον ψηφιακό απ' ότι στον πραγματικό κόσμο.

3.4 Αποπροσανατολισμός και σύγχυση λόγω υπερπληροφόρησης από το διαδίκτυο

Μία σημαντική κατάχρηση που μπορούμε να παρατηρήσουμε λόγω της αλόγιστης χρήσης του διαδικτύου είναι η υπερπληροφόρηση που μπορεί να έχει ο χρήστης. Πολλοί είναι αυτοί που ξοδεύουν πολλές ώρες στο να ψάχνουν ειδήσεις που δε τους ενδιαφέρουν πραγματικά ή που αναζητούν μη χρήσιμες πληροφορίες για την προσωπική ή επαγγελματική τους ζωή ή που χάνουν χρόνο σε ψευδείς ειδήσεις και παιχνίδια που δεν τους προσφέρουν κάτι ουσιώδες για την πορεία τους.

Άνθρωποι κάθε ηλικίας που αλλάζουν την καθημερινότητά τους και μετατρέπονται σε αντικοινωνικά πρόσωπα και στηρίζουν τη ζωή τους στην ψηφιακή πραγματικότητα και σε πληροφορίες που βρίσκουν στο διαδίκτυο που στόχο έχουν μόνο τον αποπροσανατολισμό και τη σύγχυση που μπορεί να φέρει αυτός ο καταιγισμός πληροφοριών.

Ο δέκτης όλων αυτών των πληροφοριών και δεδομένων, βλέποντας την ευκολία που μπορείς να πάρεις όσα στοιχεία θέλεις, δεν έχει την κριτική ικανότητα να διαχωρίσει ποιες είναι οι πληροφορίες αυτές που πραγματικά τον ενδιαφέρουν κι έτσι υπόκειται σε μία εκτενή προβολή. Ο χρήστης αποπροσανατολίζεται από τον εισροή όλων αυτών των δεδομένων και χάνει το νόημα των

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

σημαντικών που πραγματικά χρειάζεται για τον επαγγελματική και προσωπική του ζωή. Έτσι στο μυαλό του βλέπουμε να κυριαρχεί μία σύγχυση (Widyanto, McMurrin, 2004).

Η σύγχυση από τους πόρους του διαδικτύου μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι όλα αυτά τα δεδομένα δε φιλτράρονται από το χρήστη και πολλές φορές η γνώση φτάνει στην παραπληροφόρηση. Πολλές πληροφορίες μαζεμένες, ειδήσεις και σχόλια που σε ένα μεγάλο βαθμό κρύβουν ανακρίβειες και δεν είναι αληθή, συμπληρώνουν μία μη κριτική ικανότητα από την πλευρά του χρήστη. Η υπερπληροφόρηση αυτή που δέχεται κανείς από το διαδίκτυο, βασίζεται μεν στην τεχνολογική ανάπτυξη που συναντάμε στην εποχή μας, αλλά στηρίζεται εξίσου και στα πρότυπα και τις συνήθειες των χρηστών. Τις περισσότερες φορές οι αναζητήσεις σε διάφορες ιστοσελίδες του διαδικτύου αφορούν ενδιαφέροντα του χρήστη, με περιπτώσεις να ψάχνουν και πιο εξειδικευμένες πληροφορίες, όπως είναι οι ιατρικές υπηρεσίες ή πληροφορίες για εξέλιξη λογισμικών και άλλων τεχνολογικών ευρημάτων (Καλογρίδου-Κολυβά, 2011).

3.5 Ηλεκτρονικό έγκλημα και ηλεκτρονικός εκφοβισμός μέσω του διαδικτύου

Το διαδίκτυο έχει καταλάβει μία σημαντική θέση στις καθημερινές μας δραστηριότητες. Η χρήση του είναι πολύ ελκυστική από όλες τις ηλικίες, καθώς εύκολα και γρήγορα οι χρήστες μπορούν να επισκεφτούν ιστοσελίδες και να αναζητήσουν πληροφορίες, να μιλήσουν με φίλους, να γνωρίσουν νέους ανθρώπους με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, να πραγματοποιήσουν ηλεκτρονικές αγορές, να αφιερώσουν χρόνο για την ψυχαγωγία τους με on line παιχνίδια (Widyanto, McMurrin, 2004).

Ωστόσο, το διαδίκτυο εγκυμονεί κινδύνους και ένα πολύ σημαντικό κομμάτι που πρέπει να προσέχουν οι χρήστες είναι να μη βρεθούν θύματα σε ηλεκτρονικά εγκλήματα. Ένα από τα ηλεκτρονικά εγκλήματα στα οποία μπορεί να εκτεθεί κάθε χρήστης είναι η διάδοση ιών μέσω ιστοσελίδων και πληροφοριών που ανταλλάσει. Ο χρήστης επισκέπτεται χιλιάδες ιστοτόπους, έγκυρους ή μη, οι οποίοι μεταφέρουν επιβλαβείς ιούς, καταστρέφοντας με αυτόν τον τρόπο υπολογιστικά συστήματα και αποθηκευμένα αρχεία.

Ακόμη ένα ηλεκτρονικό έγκλημα είναι οι on line απάτες στις οποίες μπορεί να υποπέσει κάθε χρήστης. Αυτές οι on line απάτες χωρίζονται σε απάτες που αφορούν το κάθε άτομο, την ταυτότητά του και γενικότερα ψευδή στοιχεία που μπορεί να δώσει και να "κοροϊδέψει" το συνομιλητή του, αλλά και σε απάτες του ηλεκτρονικού εμπορίου, όπου οι χρήστες βάζουν

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

κωδικούς από τις κάρτες τους για να αγοράσουν ένα προϊόν ή μια υπηρεσία, και στη συνέχεια είτε η αγορά τους δε φτάνει ποτέ στα χέρια τους χάνοντας ένα χρηματικό ποσό, είτε υποκλέπτονται τα στοιχεία της κάρτας τους με αποτέλεσμα να βρίσκουν το λογαριασμό τους άδειο. Στα όρια των ηλεκτρονικών εγκλημάτων και στη δίωξη του ηλεκτρονικού εγκλήματος συναντάμε περιπτώσεις ανθρώπων που στήνουν ολόκληρα κυκλώματα για να παγιδέψουν παιδιά ή ευάλωτους ανθρώπους και να τους εκμεταλλευτούν είτε σωματικά είτε οικονομικά (Καλογρίδου-Κολυβά, 2011).

Επίσης, προβάλλεται απρεπές υλικό, είτε πορνογραφικού περιεχομένου, είτε εικόνες με βία και εχθρότητα ή ακόμα και έντονες ρατσιστικές αντιλήψεις, με αποτέλεσμα πολλοί χρήστες να οδηγούνται στο φόβο. Η προσωπική ζωή χάνεται καθώς δίνονται πολλά δεδομένα αυτής στο διαδίκτυο, άρα σε κοινή θέα και έτσι ο καθένας μπορεί με εκφοβισμούς και απειλές να τους αποσπάσει χρηματικά ποσά ή να τα κάνει υποχείριά του. Η ιδιωτική προσωπική ζωή έχει χαθεί και είναι στα χέρια οποιουδήποτε μπορεί να χρησιμοποιήσει πληροφορίες και στοιχεία με κακόβουλο τρόπο και να φέρει σε κίνδυνο το χρήστη. Υπάρχουν περιπτώσεις παιδιών ή αδύναμων χαρακτήρων που οδηγήθηκαν στην αυτοκτονία εξαιτίας εκφοβισμών που δέχτηκαν (Σφακιανάκης κ.ά., 2012).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

4.1 Μέθοδος δείγματος και τεχνικές ανάλυσης δεδομένων

Η μέθοδος συλλογής πρωτογενών στοιχείων συνδέεται άμεσα με το σκοπό της εργασίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα προκύψουν με βάση τις απαντήσεις που θα δώσουν οι ερωτώμενοι στο ερωτηματολόγιο που θα συμπληρώσουν. Η έρευνα που πραγματοποιείται με ερωτηματολόγιο αποτελεί την πιο διαδεδομένη μέθοδο για να συλλεχθούν ταχύτερα και λιγότερο δαπανηρά κάποια δεδομένα. Η χορήγηση του ερωτηματολογίου γίνεται από τον ερευνητή που θέτει τις ερωτήσεις στους ερωτώμενους και καταχωρούνται οι απαντήσεις τους στο ερωτηματολόγιο (Κυριαζόπουλος-Σιαμαντά, 2009).

Για να γίνει επιλογή μεθόδου στην έρευνα αγοράς, όσον αφορά στη συλλογή δεδομένων πραγματοποιείται χρήση πρωτογενών και δευτερογενών στοιχείων. Συλλογή πρωτογενών στοιχείων γίνεται στην περίπτωση που δεν υπάρχουν δεδομένα ή σε περίπτωση που δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν στη μορφή που βρίσκονται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να απαιτείται η συγκέντρωση πληροφοριών με άμεσο τρόπο από το καταναλωτικό κοινό, τους πελάτες των προϊόντων ή των υπηρεσιών, αλλά και τα στελέχη μιας επιχειρηματικής μονάδας για να δοθεί λύση στο συγκεκριμένο πρόβλημα. Δευτερογενή είναι τα στοιχεία, τα οποία υπάρχουν ήδη και έχει πραγματοποιηθεί η συλλογή τους κάποια στιγμή προκειμένου να υπάρξει λύση σε κάποιο άλλο ζήτημα.

Επιπλέον, η έρευνα διακρίνεται σε δύο κατηγορίες, την ποιοτική και την ποσοτική έρευνα. Πρώτον, η ποιοτική έρευνα αγοράς χρησιμοποιείται για τη συλλογή στοιχείων που δεν είναι εφικτό να παρατηρηθούν και να μετρηθούν άμεσα. Αποτελεί ένα εργαλείο με το οποίο απορρέουν στοιχεία, τα οποία χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση διάφορων ιδεών, δίχως τη μέτρηση και την πραγματοποίηση αριθμητικών και στατιστικών μετρήσεων και αναλύσεων. Κατά κύριο λόγο, αναφέρεται σε τεχνική, με την οποία είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί η διεξαγωγή προσωπικών συνεντεύξεων σε διαφορετικά άτομα. Μάλιστα, η έρευνα με ερωτηματολόγιο αποτελεί την πιο διαδεδομένη μέθοδο για τη συλλογή δεδομένων γρηγορότερα, λιγότερο δαπανηρά και με μεγαλύτερη αξιοπιστία (Κυριαζόπουλος, Σιαμαντά, 2009).

Δεύτερον, η ποσοτική έρευνα χρησιμοποιείται στην περίπτωση που οι πληροφορίες, οι οποίες αναζητούνται είναι συγκεκριμένες και χαρακτηρίζονται από ακρίβεια. Τα ποσοτικά

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

δεδομένα είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν σε στατιστικές αναλύσεις ωθώντας σε έγκυρα αποτελέσματα, αλλά προκειμένου να συμβεί κάτι τέτοιο απαιτείται αντιπροσωπευτικό δείγμα. Κατά συνέπεια, η ποσοτική έρευνα έχει ως βάση τις αξιόπιστες, αριθμητικές και στατιστικές μετρήσεις του συνολικού πληθυσμού ατόμων, όπου εφαρμόζεται.

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι πρωτογενής και ποσοτική. Το δείγμα αποτέλεσαν 75 φοιτητές Διοίκησης Επιχειρήσεων σχολών Διοίκησης και Οικονομίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας στους οποίους το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε ηλεκτρονική μορφή που δημιουργήθηκε μέσω πλατφόρμας της Google και καλούνταν να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικά με τις χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου. Στο τέλος του ερωτηματολογίου υπάρχουν και τρεις ερωτήσεις που αφορούν στα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων.

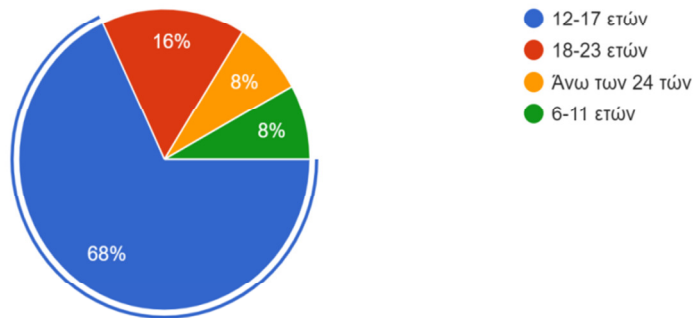
Αρχικά, έγινε αναζήτηση των ερευνητικών δεδομένων και στη συνέχεια ακολούθησε η διαδικασία της κωδικοποίησης με την οποία συνδέονται κι οργανώνονται τα δεδομένα σε ομάδες σε σχέση πάντα με το ερευνητικό ερώτημα. Ακολούθησε η αναζήτηση θεμάτων προκειμένου να δοθεί νόημα να επιλεγεί, να περιγραφεί και να ερμηνευθεί το ερευνητικό υλικό και να συμπεριληφθούν νέοι κωδικοί και θέματα. Εν συνεχεία επανεξετάστηκαν τα δεδομένα της έρευνας προκειμένου να υπάρξουν βελτιώσεις. Οι ερωτήσεις εκτέθηκαν στους ερωτώμενους κι εκείνοι έδωσαν τις απαντήσεις τους μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκύπτοντας τα αποτελέσματα σε ποσοστά με τη βοήθεια διαγραμμάτων. Παρακάτω αναλύονται τα ποσοστά αυτά.

4.2 Αποτελέσματα της έρευνας

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε, λοιπόν, σε φοιτητές Διοίκησης Επιχειρήσεων σχολών Διοίκησης και Οικονομίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

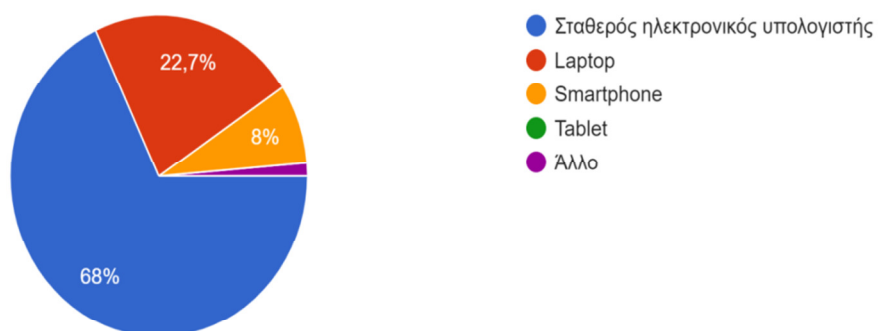
Σε ποιά ηλικία ξεκινήσατε να κάνετε χρήση του διαδικτύου?
75 απαντήσεις

Διάγραμμα 1: Ηλικία που ξεκίνησε η χρήση του διαδικτύου

Στην πρώτη ερώτηση αναφορικά με την ηλικία που ξεκίνησαν να κάνουν χρήση του διαδικτύου οι ερωτώμενοι το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος, ποσοστό που αναλογεί στο 68% αυτού, απάντησε ότι άρχισε να χρησιμοποιεί το ίντερνετ στις ηλικίες από 12 έως 17 ετών. Ακολουθεί ποσοστό που κυμαίνεται στο 16% και είναι οι ερωτώμενοι που ξεκίνησαν να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο σε ηλικίες μεταξύ των 18 και 23 ετών κι έπονται με το ίδιο ποσοστό (8%) αυτοί που άρχισαν να κάνουν χρήση του διαδικτύου σε πολύ μικρή ηλικία, μεταξύ των 6 και 11 ετών και αυτοί που το πρωτοχρησιμοποίησαν σε ηλικία άνω των 24 ετών.

Ποιά ήταν η πρώτη ηλεκτρονική συσκευή απ την οποία κάνατε χρήση του διαδικτύου?
75 απαντήσεις

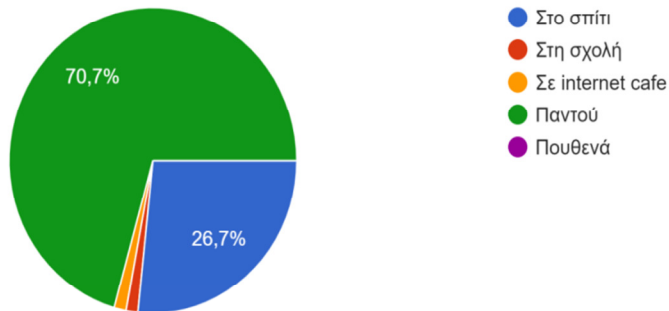
Διάγραμμα 2: Πρώτη ηλεκτρονική συσκευή που έγινε χρήση του διαδικτύου

Στην ερώτηση σχετικά με το ποιά ήταν η πρώτη ηλεκτρονική συσκευή από την οποία έκαναν χρήση του διαδικτύου, τα περισσότερα άτομα που ερωτήθηκαν, το 68% του δείγματος, απάντησαν ότι ήταν ο σταθερός ηλεκτρονικός υπολογιστής. Επίσης, το 22,7% του δείγματος απάντησε ότι ήταν ο φορητός υπολογιστής (laptop) και το 8% το smartphone. Ένα πάρα πολύ μικρό ποσοστό, το

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

1,3% του δείγματος έδωσε την απάντηση άλλο και αξίζει να σημειωθεί ότι κανείς δεν απάντησε ότι το tablet ήταν η πρώτη ηλεκτρονική συσκευή από τη οποία έκανε χρήση του διαδικτύου.

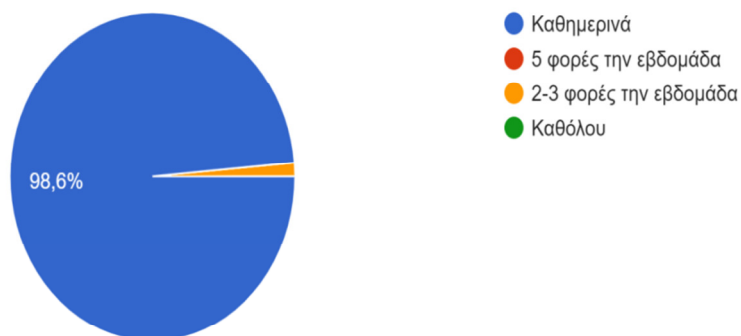
Που χρησιμοποιείτε κυρίως το διαδίκτυο?
75 απαντήσεις

Διάγραμμα 3: Πού γίνεται κυρίως η χρήση διαδικτύου

Στην επόμενη ερώτηση που σχετίζεται με το χώρο που γίνεται κυρίως η χρήση του διαδικτύου το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος, το 70,7%, απάντησε παντού κι ακολουθεί το ποσοστό που κυμαίνεται στο 26,7% αυτού, το οποίο χρησιμοποιεί το ίντερνετ κυρίως στο σπίτι. Αμελητέα είναι τα ποσοστά των φοιτητών που ερωτήθηκαν και χρησιμοποιούν το διαδίκτυο κυρίως στη σχολή τους ή σε κάποιο internet café.

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο?
74 απαντήσεις

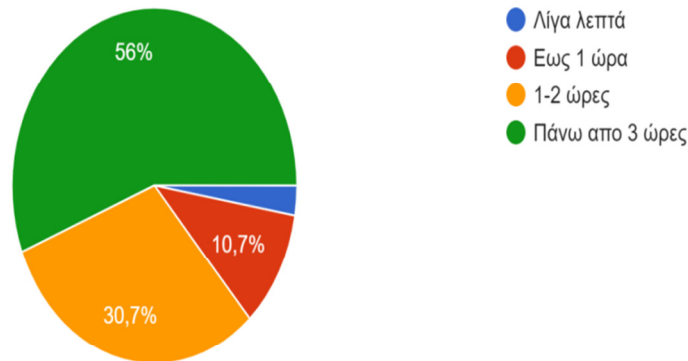
Διάγραμμα 4: Συχνότητα χρήσης του διαδικτύου

Αναφορικά με τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου η πλειονότητα του δείγματος, δηλαδή το 98,6% αυτού, απάντησε ότι το χρησιμοποιεί καθημερινά.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Πόση είναι η διάρκεια παραμονής σας στο διαδίκτυο?

75 απαντήσεις

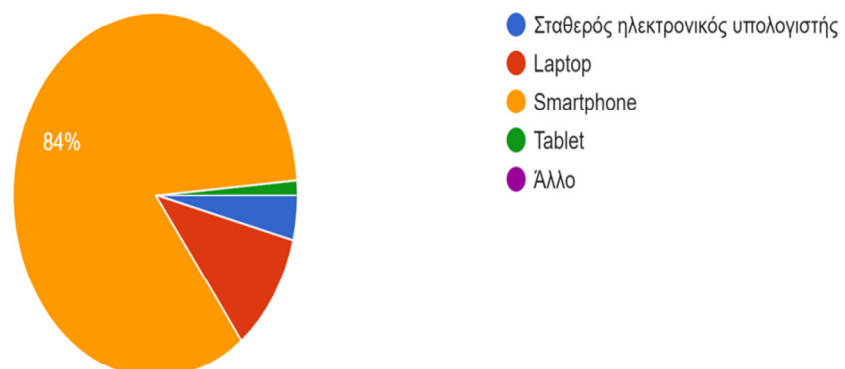

Διάγραμμα 5: Διάρκεια παραμονής στο διαδίκτυο

Στην επόμενη ερώτηση που σχετίζεται με τη διάρκεια παραμονής των ερωτώμενων στο διαδίκτυο λίγο πάνω από το μισό δείγμα, δηλαδή το 56%, δήλωσε την τρίωρη και άνω παραμονή του και το 30,7% των φοιτητών που ερωτήθηκαν απάντησε ότι παραμένει στο διαδίκτυο από μία έως δύο ώρες. Επιπλέον, το 10,7% του δείγματος δήλωσε ότι η διάρκεια παραμονής του στο ίντερνετ είναι έως μία ώρα και το υπόλοιπο ποσοστό που αναλογεί στο 2,6% κάνει χρήση του διαδικτύου μόνο λίγα λεπτά.

Ποιά από τις παρακάτω συσκευές χρησιμοποιείτε συνήθως τον τελευταίο καιρό για την σύνδεσή σας στο διαδίκτυο?

75 απαντήσεις

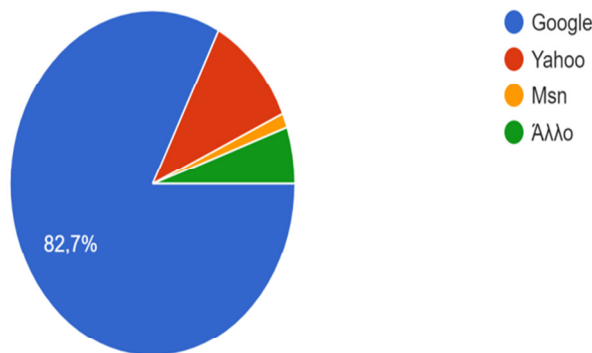

Διάγραμμα 6: Συσκευή για τη σύνδεση στο διαδίκτυο

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Όπως βλέπουμε στο παραπάνω διάγραμμα η πλειοψηφία του δείγματος, δηλαδή το 84%, χρησιμοποιεί συνήθως smartphone τον τελευταίο καιρό για να συνδεθεί στο διαδίκτυο, ενώ μικρότερα είναι τα ποσοστά αυτών που χρησιμοποιούν laptop, σταθερό ηλεκτρονικό υπολογιστή και tablet αντίστοιχα.

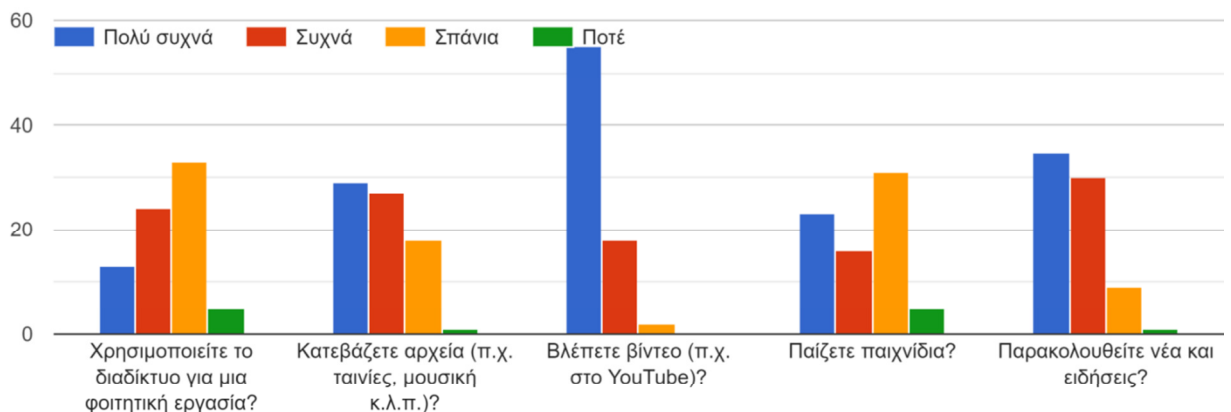
Ποιά μηχανή αναζήτησης χρησιμοποιείται συνήθως?
75 απαντήσεις

Διάγραμμα 7: Συνηθισμένη μηχανή αναζήτησης στο διαδίκτυο

Στην ερώτηση σχετικά με τη μηχανή αναζήτησης που χρησιμοποιούν συνήθως οι φοιτητές που αποτέλεσαν το δείγμα της παρούσας έρευνας, οι περισσότεροι από αυτούς, το 82,7%, απάντησαν ότι είναι το google και μικρότερα είναι τα ποσοστά αυτών που απάντησαν το yahoo ή κάποια άλλη μηχανή αναζήτησης ή ακόμα λιγότεροι οι ερωτώμενοι που απάντησαν το msn.

Πόσο συχνά κάνετε καθένα από τα παρακάτω:

Διάγραμμα 8: Συχνότητα χρήσης δραστηριοτήτων

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Στο παραπάνω διάγραμμα εμφανίζονται τα αποτελέσματα που σχετίζονται με τη συχνότητα που οι ερωτώμενοι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για διάφορους λόγους, όπως για παράδειγμα να κάνουν μια φοιτητική εργασία, να κατεβάσουν διάφορα αρχεία, να δουν βίντεο, να παίξουν παιχνίδια ή να παρακολουθήσουν νέα και ειδήσεις.

Οι περισσότεροι φοιτητές, σχεδόν οι μισοί απάντησαν ότι σπάνια χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για μια φοιτητική εργασία. Ακολουθούν αυτοί που το χρησιμοποιούν συχνά και πολύ συχνά, ενώ λίγοι είναι αυτοί που δεν το χρησιμοποιούν ποτέ για να κάνουν μια εργασία για τη σχολή τους.

Σχεδόν ίδιος φαίνεται να είναι ο αριθμός των φοιτητών που κατεβάζουν πολύ συχνά και συχνά αρχεία από το ίντερνετ, π.χ. ταινίες, μουσική κ.λ.π., ενώ ένας σημαντικός αριθμός αυτών απάντησε ότι σπάνια κατεβάζει αρχεία από το διαδίκτυο.

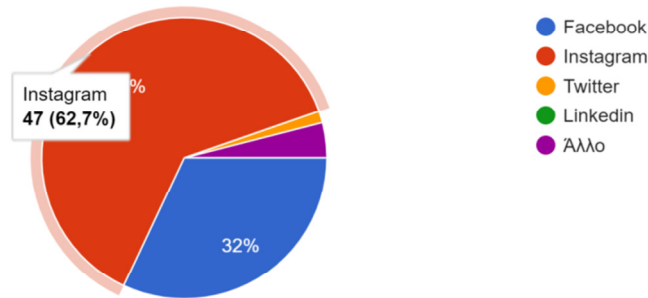
Η πλειονότητα των φοιτητών βλέπει πολύ συχνά βίντεο όταν κάνει χρήση του διαδικτύου. Αξιόλογος είναι και ο αριθμός των φοιτητών που παρακολουθούν συχνά βίντεο, ενώ ένας πολύ μικρός αριθμός των ερωτώμενων απάντησε ότι παρακολουθεί σπάνια. Αξίζει να σημειωθεί ότι κανείς από τους φοιτητές που ερωτήθηκαν δεν έδωσε την απάντηση ότι δε βλέπει βίντεο στο διαδίκτυο.

Επίσης, οι περισσότεροι φοιτητές απάντησαν ότι παίζουν σπάνια παιχνίδια και έπονται αυτοί που απάντησαν ότι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για να παίξουν κάποιο παιχνίδι πολύ συχνά και συχνά αντίστοιχα. Όμως, υπάρχουν και αυτοί που δήλωσαν ότι δε χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για να παίξουν κάποιο παιχνίδι.

Περίπου οι μισοί ερωτώμενοι χρησιμοποιούν πολύ συχνά το διαδίκτυο για να παρακολουθήσουν νέα και ειδήσεις. Λίγο λιγότεροι είναι αυτοί που χρησιμοποιούν το ίντερνετ συχνά και ακόμα λιγότεροι αυτοί που το χρησιμοποιούν σπάνια για ενημέρωση.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

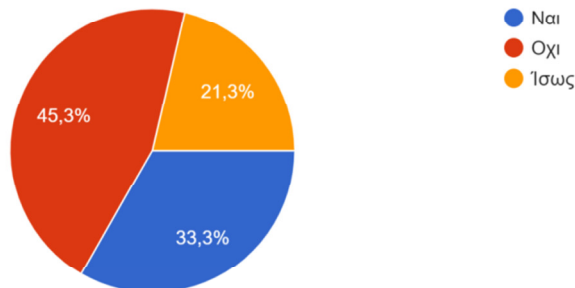
Ποιό από τα παρακάτω κοινωνικά δίκτυα χρησιμοποιείτε πιο συχνά?
75 απαντήσεις

Διάγραμμα 9: Πιο συχνή χρήση κοινωνικού δικτύου

Στην ερώτηση σχετικά με ποιό κοινωνικό δίκτυο χρησιμοποιούν πιο συχνά οι ερωτώμενοι το 62,7% του δείγματος απάντησε ότι χρησιμοποιεί το instagram και το 32% το facebook.

Πιστεύετε ότι παραμελείτε τις δραστηριότητές σας χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο?
75 απαντήσεις

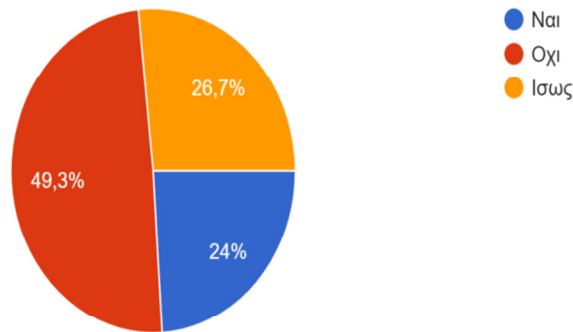
Διάγραμμα 10: Παραμέληση δραστηριοτήτων λόγω χρήσης διαδικτύου

Στο παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε σχέση με το αν οι ερωτώμενοι φοιτητές πιστεύουν ότι παραμελούν τις δραστηριότητές τους κάνοντας χρήση του διαδικτύου. Το 45,3% του δείγματος απάντησε ότι δεν τις παραμελεί. Ακολουθεί ποσοστό που κυμαίνεται στο 33,3% του δείγματος και απάντησε ότι τις παραμελεί και έπειτα το ποσοστό των φοιτητών (21,3%) που απάντησε ότι ενδεχομένως να παραμελεί τις δραστηριότητές του κάνοντας χρήση του διαδικτύου.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Πιστεύετε ότι αντιμετωπίζετε προβλήματα εθισμού με τη χρήση του διαδικτύου?

75 απαντήσεις

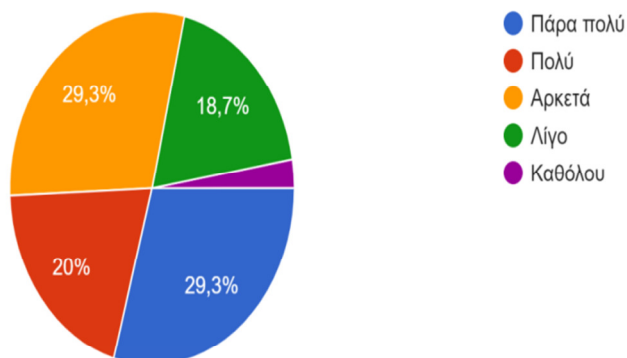

Διάγραμμα 11: Προβλήματα εθισμού με τη χρήση διαδικτύου

Στο ερώτημα αναφορικά με το αν οι φοιτητές που αποτελούν το δείγμα της παρούσας έρευνας αντιμετωπίζουν προβλήματα εθισμού με τη χρήση του διαδικτύου, περίπου οι μισοί, δηλαδή το 49,3%, απάντησαν αρνητικά και ακολουθεί ποσοστό 26,7% που απάντησε ότι ενδεχομένως να αντιμετωπίζει προβλήματα εθισμού με τη χρήση διαδικτύου. Καταφατική απάντηση στο ερώτημα έδωσε το 24% των ερωτώμενων.

Κατά πόσο πιστεύετε ότι είστε ενημερωμένοι για να μείνετε ασφαλείς στο διαδίκτυο?

75 απαντήσεις

Διάγραμμα 12: Ενημέρωση για ασφάλεια στο διαδίκτυο

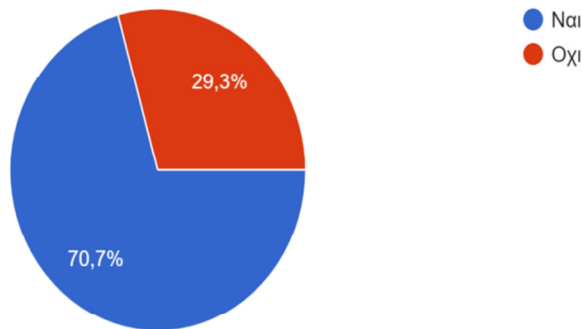
Στην ερώτηση που ακολουθεί αναφορικά με το κατά πόσο πιστεύουν οι ερωτώμενοι ότι είναι ενημερωμένοι προκειμένου να μείνουν ασφαλείς στο διαδίκτυο, ίδιο ποσοστό, το 29,3% του δείγματος, απάντησε ότι είναι πάρα πολύ ή αρκετά ενημερωμένο. Το 1/5 του δείγματος θεωρεί ότι είναι πολύ ενημερωμένο για να μείνει ασφαλές στο διαδίκτυο και το 18,7% απάντησε ότι είναι λίγο

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

ενημερωμένο. Το ποσοστό που υπολείπεται, το 2,7% του δείγματος, ισχυρίστηκε ότι δεν είναι ενημερωμένο ώστε να μείνει ασφαλές στο διαδίκτυο.

Γνωρίζετε να μπλοκάρετε ανεπιθύμητες ιστοσελίδες, διαφημίσεις, e-mails?

75 απαντήσεις

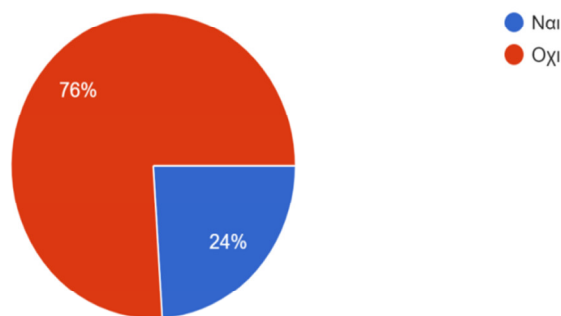

Διάγραμμα 13: Μπλοκάρισμα ανεπιθύμητων ιστοσελίδων στο διαδίκτυο

Μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων, το 70,7% του δείγματος, απάντησε ότι γνωρίζει να μπλοκάρει ανεπιθύμητες ιστοσελίδες, διαφημίσεις, e-mails στο διαδίκτυο, ενώ το 29,3% έδωσε αρνητική απάντηση.

Έχετε λάβει ποτέ υβριστικά-απειλητικά μηνύματα στο διαδίκτυο?

75 απαντήσεις

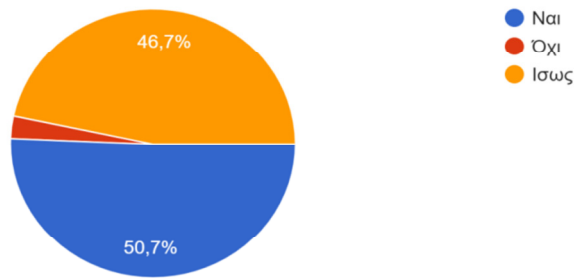

Διάγραμμα 14: Λήψη υβριστικών-απειλητικών μηνυμάτων στο διαδίκτυο

Στην επόμενη ερώτηση σχετικά με το αν οι ερωτώμενοι έχουν λάβει ποτέ απειλητικά-υβριστικά μηνύματα στο διαδίκτυο οι περισσότεροι απάντησαν αρνητικά, ποσοστό που κυμαίνεται στο 76% του δείγματος. Το 24% του δείγματος δήλωσε ότι έχει λάβει απειλητικά-υβριστικά μηνύματα χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

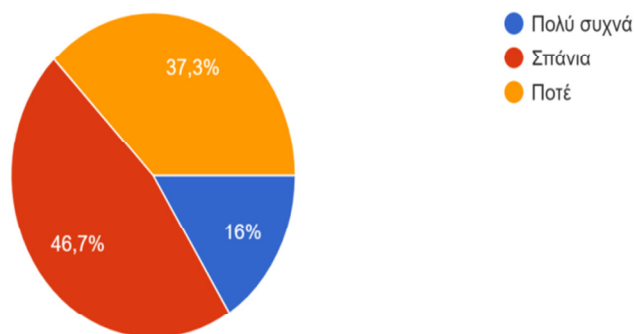
Πιστεύετε ότι μπορείτε να διαχωρίσετε μια αληθινή από μια ψεύτικη πληροφορία στο διαδίκτυο?
75 απαντήσεις

Διάγραμμα 15: Διαχωρισμός αληθινής από ψεύτικη πληροφορία στο διαδίκτυο

Στο ερώτημα σχετικά με το αν οι ερωτώμενοι μπορούν να διαχωρίσουν μια αληθινή από μια ψεύτικη πληροφορία στο διαδίκτυο το 50,7% του δείγματος έδωσε θετική απάντηση, ενώ το 46,7% απάντησε ότι ίσως είναι σε θέση να ξεχωρίσει μια πληροφορία που αληθεύει από μια ψεύτικη στο ίντερνετ. Μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό, το 2,6% του δείγματος, δήλωσε ότι δε μπορεί να κάνει αυτό το διαχωρισμό.

Θεωρείτε ότι παραμελείτε τους φίλους σας και την οικογένεια σας χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο?
75 απαντήσεις

Διάγραμμα 16: Παραμέληση φίλων και οικογένειας λόγω χρήσης του διαδικτύου

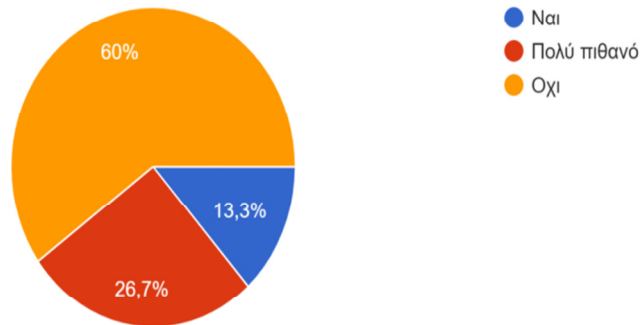
Σχετικά με την παραμέληση των φίλων και της οικογένειάς τους κάνοντας χρήση του διαδικτύου, οι περισσότεροι φοιτητές που αποτελούν το δείγμα της έρευνάς μας, δηλαδή το 46,7%, απάντησαν ότι σπάνια συμβαίνει κάτι τέτοιο και ακολουθούν αυτοί που αρνήθηκαν ότι συμβαίνει αυτό σε ποσοστό 37,3%. Ένα μικρότερο ποσοστό που κυμαίνεται στο 16% του δείγματος

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

υποστήριξε ότι πολύ συχνά παραμελεί τους φίλους και την οικογένεια κάνοντας χρήση του διαδικτύου.

Πιστεύετε ότι έχετε περισσότερους ψηφιακούς φίλους απ' ό τι πραγματικούς?

75 απαντήσεις

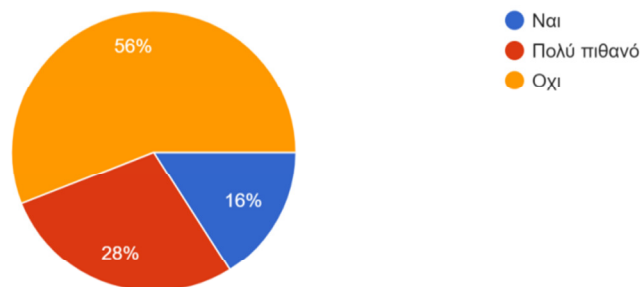

Διάγραμμα 17: Ύπαρξη περισσότερων ψηφιακών φίλων από πραγματικούς

Τα 3/5 των φοιτητών που ερωτήθηκαν, δηλαδή το 60% του δείγματος, δεν πιστεύει ότι έχει περισσότερους ψηφιακούς φίλους απ' ό τι πραγματικούς. Το 26,7% του δείγματος απάντησε ότι είναι πολύ πιθανό να συμβαίνει κάτι τέτοιο, ενώ αρκετά λιγότεροι είναι οι φοιτητές, ποσοστό που κυμαίνεται στο 13,3%, που θεωρούν ότι κάνοντας χρήση του διαδικτύου έχουν πλέον περισσότερους ψηφιακούς απ' ό τι πραγματικούς φίλους.

Κατά τη γνώμη σας έχουν πληγεί οι διαπροσωπικές σας σχέσεις λόγω της υπερβολικής και συχνής χρήσης του διαδικτύου?

75 απαντήσεις

Διάγραμμα 18: Πλήγμα διαπροσωπικών σχέσεων λόγω υπερβολικής και συχνής χρήσης διαδικτύου

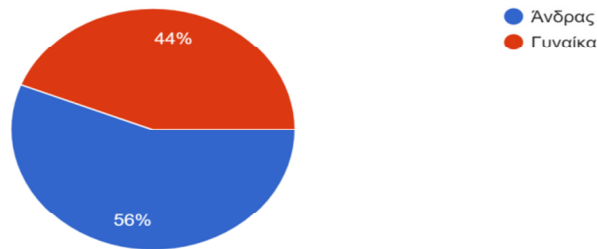
Επιπλέον, στην ερώτηση σχετικά με το αν έχουν δεχθεί πλήγμα οι διαπροσωπικές σχέσεις των ερωτώμενων λόγω της υπερβολικής και συχνής χρήσης του διαδικτύου πάνω από τους μισούς, το 56% του δείγματος, απάντησαν αρνητικά. Το 28% του δείγματος απάντησε ότι είναι πολύ πιθανό να έχουν πληγεί και το 16% των ερωτώμενων απάντησε καταφατικά, δηλαδή ότι οι

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

διαπροσωπικές σχέσεις τους έχουν πληγεί, επειδή χρησιμοποιούν υπερβολικά και συχνά τα διαδικτύο.

Στη συνέχεια ακολουθούν τρία διαγράμματα με τα αποτελέσματα από ερωτήσεις που έγιναν στους ερωτώμενους και σχετίζονται με τα δημογραφικά στοιχεία τους.

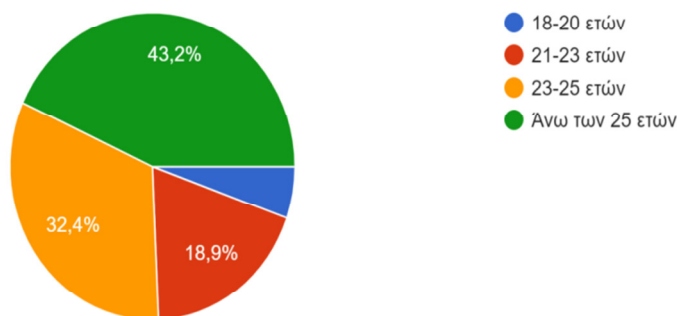
Το φύλο σας είναι:
75 απαντήσεις

Διάγραμμα 19: Φύλο

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι ερωτώμενοι που αποτελούν το δείγμα της παρούσας έρευνας είναι άντρες, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 56% του δείγματος. Το 44% του δείγματος αντιπροσωπεύει το γυναικείο φύλο.

Η ηλικία σας είναι:
74 απαντήσεις

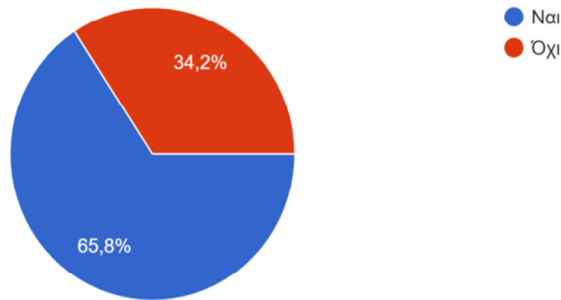

Διάγραμμα 20: Ηλικία

Αναφορικά με την ηλικία των φοιτητών που ερωτήθηκαν οι περισσότεροι είναι άνω των 25 ετών, ποσοστό που αναλογεί στο 43,2% του δείγματος. Το 32,4% του δείγματος ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία μεταξύ 23 και 25 ετών και το 18,9% αυτού έχει ηλικία από 21 έως 23 ετών. Το 5,5% του δείγματος ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία μεταξύ 18 και 20 ετών.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Εργάζεστε παράλληλα με τις σπουδές σας?
73 απαντήσεις

Διάγραμμα 21: Εργασία παράλληλα με σπουδές

Στο τελευταίο ερώτημα που αναφέρεται στην εργασία παράλληλα με τις σπουδές τους, οι ερωτώμενοι έδωσαν θετική απάντηση σε ποσοστό που αντιστοιχεί στο 65,8% του δείγματος. Το 34,2% των φοιτητών που αποτελούν το δείγμα της έρευνας απάντησε ότι δεν εργάζεται παράλληλα με τις σπουδές του.

4.2 Συμπεράσματα έρευνας

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος, (68% αυτού), απάντησε ότι άρχισε να χρησιμοποιεί το ίντερνετ στις ηλικίες από 12 έως 17 ετών. Επίσης, ίδιο ποσοστό, δηλαδή το 68% του δείγματος, απάντησε ότι η πρώτη ηλεκτρονική συσκευή για να κάνει χρήση του διαδικτύου ήταν ο σταθερός ηλεκτρονικός υπολογιστής. Το 70,7% του δείγματος χρησιμοποιεί το διαδίκτυο παντού, ενώ λίγο πάνω από το μισό δείγμα, δηλαδή το 56%, δήλωσε την τρίωρη και άνω παραμονή του στο διαδίκτυο. Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος, το 84%, χρησιμοποιεί συνήθως smartphone τον τελευταίο καιρό για να συνδεθεί στο ίντερνετ.

Επίσης, σχετικά με τη μηχανή αναζήτησης που χρησιμοποιούν οι ερωτώμενοι το 82,7%, απάντησε ότι είναι το google και σχετικά με το κοινωνικό δίκτυο που χρησιμοποιούν περισσότερο, το 62,7% του δείγματος απάντησε ότι χρησιμοποιεί το instagram. Το 45,3% του δείγματος απάντησε ότι δεν παραμελεί τις δραστηριότητές του κάνοντας χρήση του διαδικτύου. Μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων, το 70,7% του δείγματος, απάντησε ότι γνωρίζει να μπλοκάρει ανεπιθύμητες ιστοσελίδες, διαφημίσεις, e-mails στο διαδίκτυο.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Επίσης, από την έρευνα προέκυψε ότι το 76% του δείγματος δεν έχει λάβει υβριστικά μηνύματα και το 50,7% μπορεί να διαχωρίσει μια αληθινή από μια ψεύτικη πληροφορία στο διαδίκτυο, ενώ το 46,7% απάντησε ότι ίσως είναι σε θέση να ξεχωρίσει μια πληροφορία που αληθεύει από μια ψεύτικη στο ίντερνετ. Τέλος, το 60% του δείγματος, δεν πιστεύει ότι έχει περισσότερους ψηφιακούς φίλους απ' ότι πραγματικούς και το 56% θεωρεί ότι δεν έχουν δεχθεί πλήγμα οι διαπροσωπικές σχέσεις λόγω της υπερβολικής και συχνής χρήσης του διαδικτύου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Είναι αλήθεια ότι το διαδίκτυο αποτελεί στη σύγχρονη εποχή ένα πολύ βασικό εργαλείο για να επικοινωνήσουν οι άνθρωποι όπου κι αν βρίσκονται. Προσφέρει πολλές διευκολύνσεις σε πολλούς τομείς, όπως είναι η ψυχαγωγία, η εργασία, η εκπαίδευση, οι τραπεζικές συναλλαγές, το εμπόριο, η διαφήμιση κ.λ.π. Η συμβολή του είναι καθοριστική και η καθημερινότητα των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο γίνεται πιο εύκολη σε προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις. Η ελεγχόμενη χρήση του διαδικτύου μπορεί να έχει πολλά πλεονεκτήματα, αλλά όταν δε χρησιμοποιείται σωστά, γίνεται κατάχρησή του. Τα τελευταία χρόνια ο εθισμός στο διαδίκτυο έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις και θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες να παρθούν τα κατάλληλα μέτρα και να υπάρχει η απαραίτητη ενημέρωση του κοινού για την αποφυγή ανεπιθύμητων αποτελεσμάτων.

Κατά καιρούς έχουν πραγματοποιηθεί διάφορες έρευνες σχετικά με τις χρήσεις και τις καταχρήσεις του διαδικτύου. Οι φοιτητές που αποτέλεσαν το δείγμα της παρούσας έρευνας έδωσαν απαντήσεις που επιβεβαιώνουν ότι το διαδίκτυο είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό εργαλείο πληροφόρησης που χρησιμοποιείται για διάφορους σκοπούς. Χρησιμοποιούν το διαδίκτυο από μικρή ηλικία και σε διάφορα μέρη, αφού οι περισσότεροι από αυτούς συνδέονται στο ίντερνετ μέσω smartphone. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι παραμένουν αρκετές ώρες στο διαδίκτυο, όπως συμβαίνει με τα περισσότερα άτομα που χρησιμοποιούν στις μέρες μας το διαδίκτυο για λόγους εργασίας, εκπαίδευσης, ψυχαγωγίας κ.λ.π. Η πλειονότητα των φοιτητών που ερωτήθηκαν βλέπει πολύ συχνά βίντεο όταν κάνει χρήση του διαδικτύου. Η μηχανή αναζήτησης που διευκολύνει τους ερωτώμενους στη χρήση της είναι το google, ενώ από την παρούσα έρευνα προκύπτει ότι τα άτομα που αποτέλεσαν το δείγμα είναι εξαρτημένα από τα κοινωνικά δίκτυα. Μάλιστα, το μεγαλύτερο ποσοστό χρησιμοποιεί το instagram κι όχι το facebook.

Όμως, όταν οι υπηρεσίες του διαδικτύου δε χρησιμοποιούνται με το σωστό τρόπο προκύπτουν αρνητικές συνέπειες, παραπληροφόρηση, ηλεκτρονική εγκληματικότητα, παραβιάζονται προσωπικά δεδομένα ή ακόμα μπορεί να προκύψει εθισμός στο διαδίκτυο. Η αλόγιστη χρήση του ίντερνετ μπορεί να οδηγήσει στην αποξένωση από την οικογένεια, τους συγγενείς και τους φίλους.

Εξαιτίας της μεγάλης χρήσης των κοινωνικών δικτύων, λοιπόν, η πλειονότητα των νέων παραμελεί οικογένεια και φίλους, όμως από την έρευνα προέκυψε ότι ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό, το οποίο πλησιάζει στο μισό δείγμα, δεν παραμελεί συγγενικά και φιλικά πρόσωπα.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Μάλιστα τα 3/5 του δείγματος δε θεωρούν ότι έχουν περισσότερους ψηφιακούς παρά πραγματικούς φίλους. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η άποψη που έχουν πολλοί ερωτώμενοι ότι δεν έχουν δεχθεί πλήγμα οι διαπροσωπικές σχέσεις λόγω της υπερβολικής και συχνής χρήσης του διαδικτύου και της μεγάλης παραμονής τους στα κοινωνικά δίκτυα.

Η χρήση του διαδικτύου εγκυμονεί κι άλλους κινδύνους, όπως για παράδειγμα ότι υπάρχει πληθώρα ανεπιθύμητων ιστοσελίδων, διαφημίσεων και e-mails, όμως οι περισσότεροι ερωτώμενοι δεν έχουν λάβει υβριστικά μηνύματα και το μισό δείγμα περίπου δήλωσε ότι μπορεί να διαχωρίσει μια αληθινή από μια ψεύτικη πληροφορία στο διαδίκτυο, ενώ το άλλο μισό δείγμα ίσως είναι σε θέση να ξεχωρίσει μια πληροφορία που αληθεύει από μια ψεύτικη στο ίντερνετ. Άρα, οι ερωτώμενοι θεωρούν ότι μπορούν να παραμείνουν ασφαλείς κάνοντας χρήση του διαδικτύου.

Λόγω της ταχείας ανάπτυξης των τεχνολογικών μέσων το διαδίκτυο έχει γνωρίσει μεγάλη ανάπτυξη και οι πολλές χρήσεις του διευκολύνουν τη ζωή όλων μας σε διάφορους τομείς. Επομένως, θα πρέπει όσο είναι δυνατό να περιοριστούν οι καταχρήσεις του. Τα ευρήματα αυτής, όπως και κάθε άλλης σχετικής έρευνας, αποτελούν σημαντικές πληροφορίες για την ακαδημαϊκή κοινότητα προκειμένου να εμπλουτίσει και να συνεχίσει την αναζήτηση πληροφοριακού υλικού πάνω στο συγκεκριμένο θέμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Αβούρης, Ν., Καραγιαννίδης, Χ. και Κόμης, Β., (2008). Συνεργατική Τεχνολογία: Συστήματα και Μοντέλα Συνεργασίας για Εργασία, Μάθηση, Κοινότητες Πρακτικής και Δημιουργία Γνώσης. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Βλασσόπουλος, Γ., (2005). Τηλεργασία. Αθήνα: Σάκκουλας.

Βλαχοπούλου, Μ., (2003). e-Marketing/Διαδικτυακό Μάρκετινγκ. Β' Έκδοση. Αθήνα: Rosili.

Βλαχοπούλου, Μ., Δημητριάδης, Σ., (2014). Ηλεκτρονικό Επιχειρείν & Μάρκετινγκ, καινοτόμα μοντέλα σε ψηφιακό περιβάλλον. Αθήνα: Rosili.

Γιαννόπουλος, Γ. (2003). Internet Banking: Νομικά ζητήματα από τη διεξαγωγή τραπεζικών συναλλαγών στο διαδίκτυο. Σεμινάριο με θέμα: "Τραπεζικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου: Νομικά προβλήματα".

Δημητριάδης, Σ. και Τζωρτζάκη, Α., (2011). Μάρκετινγκ, Αρχές-Στρατηγικές-Εφαρμογές. Αθήνα: Rosili.

Καλογρίδου-Καλυβά, Μ., (2011). Οι πολλές όψεις του διαδικτύου. Χρήση, Κατάχρηση, Εθισμός, Αντίλογος, Διάλογος. Αθήνα: Εκδόσεις Δρόμων.

Κόμης, Β., (2004). Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών. Αθήνα: Νέες Τεχνολογίες.

Κούρτη, Ε., (2003). Η επικοινωνία στο διαδίκτυο. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κυριαζόπουλος, Π., Σιαμαντά Ε., (2009). Έρευνα Αγοράς. Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική.

Λεάνδρος, Ν., (2005). Το διαδίκτυο, Ανάπτυξη και αλλαγή. Αθήνα: Καστανιώτης.

Μαντάς, Ι., (2007). Πληροφορική της Υγείας. Αθήνα: Πασχαλίδης.

Μαρκασιώτης, Ι., (2007). Επικοινωνίες και Δίκτυα Υπολογιστών. Αθήνα: Τζιόλα.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Ματσαγγούρας, Η., (2007). Στρατηγικές διδασκαλίας, Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη. Αθήνα: Gutenberg.

Σινανιώτη-Μαρούδη, Α., Φαρσαρώτας, Ι., (2005). Ηλεκτρονική Τραπεζική. Αθήνα: Σάκκουλας.

Σταθακόπουλος, Β., (2005). Μέθοδοι Έρευνας Αγοράς. Αθήνα: Σταμούλης.

Σφακιανάκης, Ε., Σιώμος Κ., Φλώρος Γ., (2012). Εθισμός στο διαδίκτυο και άλλες διαδικτυακές συμπεριφορές υψηλού κινδύνου. Αθήνα: Λιβάνης.

Φιλιππάκης, Γ., (2000). Βασικές Αρχές Δικτύων. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Ξένη

Wellman, B., Quan Haase A., Witte, J., Hampton, K., (2001). Does the Internet Increase, Decrease, or Supplement Social Capital? Social Networks, Participation and Community Commitment, American Behavioral Scientist, Vol. 45, pp. 436-455.

Bashir, S., Mahmood K., Shafique, F., (2008). Internet Use Among University Students: A Survey in University of the Punjab, Lahore, pp. 49-62.

Cheng, S.-Y. Fu, Y.-C., (2009). Internet use and academic achievement: gender differences in early adolescence, Adolescence. Vol. 44, No. 176, pp. 797-811.

Dertuzos, M., Gates, B., (1997). What will be: How the new world of information will change our lives. USA: Harper San Francisc

Davis, R., (2001). A cognitive-behavior model of pathological internet use, Computer in human behavior. Vol. 17, 187-195.

Fiegerman, S., (2019-08-01). Pinterest hits 300 million monthly users and its stock is soaring". CNN. Retrieved 2019-08-03.

Mayer, A., (2009). Online social networks in economics. Decision Support Systems. Vol. 47, pp. 169-184.

Stanciua, V., Tincaa, A., (2014). A critical look on the student's Internet use-an empirical study. Accounting and Management Information Systems. Vol. 13, No. 4, pp. 739-754.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Widyanto, L., McMurrin, M. (2004). The Psychometric Properties of the Internet Addiction Test in CyberPsychology & Behavior. Vol. 7, No 4, pp. 443-450.

Ιστοσελίδες

<https://www.kathimerini.gr/economy/561130741/h-pandimia-tis-tilergasias/>

(accessed 11 November 2020-πρόσβαση 11 Νοεμβρίου 2020)

<https://www.naftemporiki.gr/finance/story/1643182/ine-gsee-to-73-ton-ergazomenon-tou-idiotikou-tomea-theorei-oti-i-pandimia-apeilei-ta-ergasiaka-dikaiomata>

(accessed 5 November 2020-πρόσβαση 5 Νοεμβρίου 2020)

<https://www.tovima.gr/2020/10/14/finance/tilergasia-9-stous-10-ergazomenous-theloun-na-ti-diatirisoun-kai-meta-tin-pandimia/>

(accessed 2 November 2020-πρόσβαση 2 Νοεμβρίου 2020)

https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/338254_i-mathitiki-diarroi-stin-epohi-tis-pandimias-i-kerkoporta-tis-tilekpaideysis

(accessed 25 November 2020-πρόσβαση 16 Νοεμβρίου 2020)

https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/coronavirus-online-learning-resources_el

(accessed 19 November 2020-πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2020)

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιείται για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας.

Σκοπός της έρευνας είναι η μελέτη των χρήσεων και καταχρήσεων του διαδικτύου σε φοιτητές Διοίκησης Επιχειρήσεων Σχολών Διοίκησης και Οικονομίας (Σ.Δ.Ο.) του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, το οποίο είναι αυστηρά προσωπικό και οποιεσδήποτε πληροφορίες παρέχουν οι ερωτώμενοι, θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για ερευνητικούς λόγους και τα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν μόνο σε μορφή ποσοστών.

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Παρακαλώ σημειώστε X σε μία μόνο απάντηση σε καθεμία από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1) Σε ποιά ηλικία ξεκινήσατε να κάνετε χρήση του διαδικτύου;	
6-11 ετών	☐
12-17 ετών	☐
18-23 ετών	☐
Άνω των 24 ετών	☐

2) Ποιά ήταν η πρώτη ηλεκτρονική συσκευή από την οποία κάνατε χρήση του διαδικτύου;	
Σταθερός ηλεκτρονικός υπολογιστής	☐
Laptop	☐
Smartphone	☐
Tablet	☐
Άλλο	☐

3) Πού χρησιμοποιείτε κυρίως το διαδίκτυο;	
Στο σπίτι μου	☐
Στη βιβλιοθήκη της σχολής	☐
Σε Internet cafe	☐
Σε σπίτια φίλων	☐
Άλλο	☐

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

4) Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο;	
Καθημερινά	☐
5 φορές την εβδομάδα	☐
3-4 φορές την εβδομάδα	☐
1 φορά την εβδομάδα	☐
1 φορά το δεκαπενθήμερο	☐

5) Πόση είναι η διάρκεια παραμονής σας στο διαδίκτυο;	
Λίγα λεπτά	☐
Έως 1 ώρα	☐
1-2 ώρες	☐
2-3 ώρες	☐
Πάνω από 3 ώρες	☐

6) Ποιά από τις παρακάτω συσκευές χρησιμοποιείτε συνήθως τον τελευταίο καιρό για τη σύνδεσή σας στο διαδίκτυο;	
Σταθερός ηλεκτρονικός υπολογιστής	☐
Laptop	☐
Smartphone	☐
Tablet	☐
Άλλο	☐

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

7) Ποιά μηχανή αναζήτησης χρησιμοποιείται συνήθως;	
Google	☐
Yahoo	☐
Msn	☐
Άλλο	☐

8) Πόσο συχνά κάνετε καθένα από τα παρακάτω:	Πολύ συχνά	Συχνά	Σπάνια	Ποτέ
α) Χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο για μια φοιτητική εργασία;				
β) Κατεβάζετε αρχεία (π.χ. ταινίες, μουσική κ.λ.π.);				
γ) Παρακολουθείτε τα νέα;				
δ) Βλέπετε βίντεο (π.χ. στο YouTube);				
ε) Παίζετε παιχνίδια;				
στ) Ανταλλάζετε διαδικτυακά μηνύματα με φίλους;				

9) Ποιό από τα παρακάτω κοινωνικά δίκτυα χρησιμοποιείτε πιο συχνά :	
Facebook	☐
Instagram	☐
Twitter	☐
Linkedin	☐
Άλλο	☐

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

10) Πιστεύετε ότι παραμελείτε τις δραστηριοτητές σας χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο;	
Ναι	☐
Μάλλον ναι	☐
Μάλλον όχι	☐
Όχι	☐

11) Πιστεύετε ότι αντιμετωπίζετε προβλήματα εθισμού με τη χρήση του διαδικτύου;	
Ναι	☐
Μάλλον ναι	☐
Μάλλον όχι	☐
Όχι	☐

12) Κατά πόσο πιστεύετε ότι είστε ενημερωμένοι για να μείνετε ασφαλείς στο διαδίκτυο;	
Πάρα πολύ	☐
Πολύ	☐
Αρκετά	☐
Λίγο	☐
Καθόλου	☐

13) Γνωρίζετε να μπλοκάρετε ανεπιθυμητές ιστοσελίδες, διαφημίσεις, e-mails;	
Ναι	☐
Όχι	☐
14) Έχετε λάβει ποτέ υβριστικά-απειλητικά μηνύματα στο διαδίκτυο;	

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

Ναι	☐
Όχι	☐

15) Πιστεύετε ότι μπορείτε να διαχωρίσετε μία αληθινή από μία ψεύτικη πληροφορία στο διαδίκτυο;	
Ναι	☐
Μάλλον ναι	☐
Μάλλον όχι	☐
Όχι	☐

16) Θεωρείτε ότι παραμελείτε τους φίλους σας χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο;	
Πολύ συχνά	☐
Συχνά	☐
Σπάνια	☐
Ποτέ	☐

17) Πιστεύετε ότι έχετε περισσότερους ψηφιακούς απ'ότι πραγματικούς φίλους;	
Ναι	☐
Μάλλον ναι	☐
Μάλλον όχι	☐
Όχι	☐

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου

18) Κατά τη γνώμη σας, έχουν πληγεί οι διαπροσωπικές σας σχέσεις λόγω της υπερβολικής και συχνής χρήσης του διαδικτύου;	
Ναι	☐
Μάλλον ναι	☐
Μάλλον όχι	☐
Όχι	☐

19) Το φύλο σας είναι:	
Ανδρας	☐
Γυναίκα	☐

20) Η ηλικία σας είναι:	
18-19 ετών	☐
20-21 ετών	☐
22-23 ετών	☐
Άνω των 24 ετών	☐

21) Εργάζεστε παράλληλα με τις σπουδές σας;	
Ναι	☐
Όχι	☐

Σας ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή σας!

Χρήσεις και καταχρήσεις του διαδικτύου